

ಸಂಪುಟ ೧೮

ನವಂಬರ್ ೧೯೫೮

ಸಂಚಿಕೆ ೮

❖ ಕು ಹ ಕಿ ದಿ ಗ ಳು ❖

ಹಳೆಯ ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಕಾರನಿಗೆ ನೋಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ನವರಷ್ಯಾದವರು ಗಲಭೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದರಂತೆ.

—ಗಲಭೆ ಎದ್ದಿರೋದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಚನ್ನಬಸವ ನಾಯಕನಿಗೂ ನೋಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನಿಸುತ್ತೆ.

*

*

*

ನಂಬೂದರಿ ಪಾದರವರು ಪೊಲೀಸರ ಮತ್ತು ತಮ್ಮವರ ಮಧ್ಯೆ ಈಗ ಕುಯ್ದ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಯ ಬೆಣೆಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ತೆಗೆದ ಮಂಗನಂತೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಶುದ್ಧ ಕುಹಕ!

*

*

*

ಪ್ರಪಂಚದ ಅಣುಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದರಂತೆ.

—ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಇವರುಗಳ ಸಭೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಲೋಕ ಉಳಿಯಬಹುದು!

*

*

*

ಜ|| ಆಯೂರ್ಬಿಖಾನ್‌ರನ್ನು ತುರ್ತು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಅಮೆರಿಕಾದ ಜನರಾಳು ಬಂದಿರುವುದು, ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ?

—ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆಯೂರ್ಬಿಖಾನ್‌ರನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ದಾಖಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಆಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ!

*

*

*

ಈ ಸಾರ್ಥಿ ವೈಸೂರು ಎಗ್ಗಿಭಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಮ ಎಕ್ಸಿಭಿಷನ್ನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು
ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಲೇಜ್ ಕನ್ನೆಯರು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದು ಶುದ್ಧ
ಸುಳ್ಳಂತೆ !

*

*

*

ವಾಟಿಕನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪೋಪಿಗಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಬದಲು,
ಅಲ್ಲಿನ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಗೇ ಒಪ್ಪಿಸಬಾರದೇ ? ಎಂದೊಬ್ಬ ಮಂಕ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

*

*

*

ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಅಂತ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಮುಂದೇನು
ಗತಿ ? ಎಂದೊಬ್ಬರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ,

— ಡಲೈ ಷರನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ !

*

*

*

ಈ ಸಾರಿ ದೀಪಾವಳಿಗೆ, ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಜೀನಾದೇಶದಿಂದ ಆಮದಾಗಿ
ಬರುವ ಪಟಾಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಮಾಯ್ ಬಾಣ—ಮಾಟ್ಟು ಬಿರುಸು ಬಲು ಜನಪ್ರಿಯ
ವಾಗಿರುತ್ತಂತೆ ? ?

*

*

*

ಭಾರತ ಗೃಹಲ ರ ಎಕ್ಸಿಭಿಷನ್ನ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯು
ತ್ತಿದೆಯಂತೆ.

—ಎಕ್ಸಿಭಿಷನ್ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಾರತ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದೆ
ಎಂದು ಟೀಕೆ ಕೇಳಿ ಬಂದಿದೆ.

*

*

*

ಸುವರ್ಣೇಯರು, ವರ್ಣೇಯರು, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಬೇಕು ಎಂದು ಅಮೆರಿಕಾದ
ಹಿರಿಯ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪಾಯಿತಂತೆ.

—ಉತ್ತರ. ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿದರಂತೆ.

*

*

*

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಮಾರ್ ಅಧವಾ ಕಾಡಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ, ತಂಪು ಎಂದು ಜನರು
ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

—ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿ.ಟಕಲಾಡಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿ ಎಷ್ಟು
ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗುತ್ತೆ ಅಂತೀರಿ !

*

*

*

ಕೊಳಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಉಬ್ಬಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತೆ ಎಂದೊಬ್ಬರು
ಹೇಳಿದರೆ ಉಬ್ಬಸ ಬಂದನರು ಕೊಳಲು ಬಾರಿಸಿದಂತೇ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ ?

ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅ.ಭಾ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭೆಗೆ, ನಿಜಾಮರು ಮುಖ್ಯ ಅಥೇಯರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ.

—ಆಗಿದ್ದರೂ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ, ರಾಜ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ !

*

*

*

ಕಾಲೇಜಿನ ಹಿಂದೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ, ನಾನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ ಅವ್ವಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ.

—ಆದರೆ ಹುಡುಗಿ ಹೆಸರು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲಿಲ್ಲವಂತೆ !

*

*

*

ರೋಗಿಯೊಬ್ಬನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಹಿರಿಯ ಡಾಕ್ಟರು ಬಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಖುದ್ದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವ ತೀವ್ರ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಎದೆ ಒಡೆದು ಸತ್ತೇ ಹೋದನಂತೆ !!

*

*

*

ಚಿಯಾಂಗ್ ಕೈಷೆಕ್ಯರು ಡಲ್ಹಿಸರವರೊಡನೆ ಸುಮಧುರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ನಡೆಸಿದಾಗ ಲೆಬನಾನ್ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತಂತೆ

—ಆಗ ಡಲ್ಹೀಸರು ಈಗ ಲಬೋ ನಾನ್” ಹೌದು ಎಂದು ಅಂದರಂತೆ.

*

*

*

ಇಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರೆ ಒಡನಾಡಿಗಳು, ಮೂವರಿದ್ದರೆ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ! ಅಂದರೆ ದಂಪತಿಗಳಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರ ಅತ್ತಿ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ದುಃಸ್ವಾರ !

*

*

*

ಜಯ ಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣನ್ನರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ನಾಶವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹಲವಾರು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂತೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು, ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಆಗಬಹುದಲ್ಲ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

*

*

*

ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದ ನಾಟೋವನ್ನು ಡಿಗೌಲರೂ ಮಾಂಟ್ರೊಮರಿಯವರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ

—ನೆಹ್ರೂ ಮಾತು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೀಗಂತಾರೆ ಎಂದು ಡಲ್ಹೀಸರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

*

*

*

ಇಸ್ಯಂದರ್ ಮಿರ್ಜಾ, ಮತ್ತು ಊನೂ ಇಬ್ಬರುನೂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಖಚಿತವಲ್ಲವಂತೆ !

ಕೊರವಾವಲೋಕನ

“ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೊಠಡಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ” ಅಂದ ಕೊರವ. “ಹೌ” ಅಂದೆವು. ಆಗತಾನೆ ತನ್ನ ಆ ದಿನದ ಪಾಲಿನ ಪಾನೀಯವನ್ನು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿದ್ದ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಸನೇನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಹೌ, ಅನ್ನುವಂತೆ ಆಗಿದ್ದೆವು, ಚೌತಿ ಸಂಜೆ. “ಅಲ್ಲಿನ ಪರಾರದಿಂದ ಹಿರಿಯ ಗೋಪುರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಹೋಗಲು ಕಬ್ಬಿಣದ ಏಣಿಯೊಂದಿದೆ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ?” ಎಂದ ಕೊರವ.

“ಹೌ” ಅಂತ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತಾ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದೆವು.

“ಆ ಏಣಿ ಹತ್ತಿ ಹೋದರೆ ಗೋಪುರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತರೆ ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ಕೊರವ ಮುಂದುವರಿಸಿದ.

‘ಹೌ’ ಅಂತ ಗುಟುಕುತ್ತಾ ತಲೆಯಾಡಿಸಿದೆವು.

ತುದಿಯಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕಾಲು ಜಾರಿದರೆ, ಅಥವಾ ಘೇರಿ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ ಅವ, ಗೊತ್ತೆ”

‘ಹೌ’ ಅಂದೆವು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಟುಕಿಗೆ ಲೋಟಾ ಎತ್ತಿ.

“ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಹಾಗಾದರೆ” ಅಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ವಕ್ರವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದ ಕೊರವ.

ಬೇಗ ಮಿಕ್ಕುವರೆಲ್ಲಾ ಗುಟುಕು ಕುಡಿದು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೂದಲ ಅಂಚನ್ನು ನೇವರಿಸಿಕೊಂಡರು.

ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನ ವದನನಾಗಿದ್ದೆ. ಅದರ ಮರ್ಮ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. “ಗೋಪುರದ ತುದಿಯಿಂದ ಯಾರೂ ಬೀಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ, ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಮಾಸ್ತರು ಸಿರಿವಂತ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮನೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಕೊಡುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ.

“ಯಾಕೋ ಬೀಳುಕ್ಕಾಗುಲ್ಲ” ಎಂದು ಮೂದಲಿಸುವ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರವ ಅಂದ.

“ಯಾಕೆ ಅಂದರೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರೆ ತಾನೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬೀಳೋದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ” ಎಂದು ಮರುಮೂದಲಿಸಿದೆ.

“ಯಾಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಏಣಿಗೆ ಕೈ ಹಿಡಿಗಳೂ ಇವೆಯಲ್ಲ” ಅಂತಂದ ಕೊರವ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ,

“ಇದೆ, ಕೈ ಹಿಡಿ ಕಂಬಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದೆ ಏಣಿಗೆ. ಆದರೆ ಆ ಏಣಿಯ ಕೆಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡು ನಾನೇ ಬರೆದು ತಗಲಿಸಿದ್ದೇನೆ ಅದರಲ್ಲಿ” ಮಾಜಿ ಸಚಿವರು, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತವರೂ ಈ ಏಣಿಯನ್ನು ಹತ್ತು ಕೂಡದು ಎಂದು ಹುಕುಂ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ವಿಧಾನಸಾಧದ ಗೋಪುರ ಹತ್ತಿ ಕಾಲುಜಾರಿ, ಹಾಗೂ ತಲೆಗೆ ಘೇಡಿಬಂದು ಬಿದ್ದು ಅಸುನೀಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾರು ? ಎಂದೆ. “ಎಲಾ ಮಗನೆ ? ನೀನೂ ಮಡಗಿದ್ದೀಯಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಾನ ಎಂದ ಕೊರವ

*

*

*

ಅರವಾ ಮುದ್ದೂನ ಕಂಡರೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಲು ಆದರದ ಕನಿಕರ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಾ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ, ಸಾಕಷ್ಟು ಉಣ್ಣಲು ತಿನ್ನಲು ಅಂಗಡಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲೆ ಭ್ರಮೆ ಯಾಕೆ ಬಂತೋ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಏಕೆ ನಿಂತನೋ, ಯಾವ ದೇವರು ಅವನಿಗೆ ಜಯ ಕೊಡಿಸಿದನೋ, ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಕಾದಿದೆಯೋ ಅವನ ಧುರ್ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ. ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕನಿಕರ. ನಮ್ಮೋನು, ಅವನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರನ್ನು ತಾನೇ ಕೇಟಲೆ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ಆದರ. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಸಂಜೆ ಅವ ಬಂದು “ನಾನೊಂದು ಮೋಟಾರು ಕಾರುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖಾಂತರ ಯಾವ ಮೋಟಾರನ್ನಾದರೂ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಹಸಿರು ಎಂಟು, ಕೊಳ್ಳಲೇ ಕಷ್ಟವುಹತ್ತು ಕೊಳ್ಳಲೇ, ಹಳದೀಕೊಳ್ಳಲೇ ? ದ್ವಿದಳ ರಂಗಿನ ಮೂವತ್ತೋ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು.

ಹಸಿರು ಎಂಟು ಎಂದರೆ ಅರವಾಮುದ್ದು, ಹಸಿರು ನೋಟು ಅಂದರೆ ನೂರು×ಎಂಟು ಅಂದರೆ ಎಂಟು ನೂರು ರೂಪಾಯಿನ ಮೋಟಾರು ಅಂತಲೇ ಎಂದೆ. ಅರವಾಮುದ್ದು ನಕ್ಕು. ಹಾಗಲ್ಲ ಬಕ್ರಾ. ಹಸಿರು ಒಣ್ಣದ ಎಂಟು ಕುದುರೆ ಶಕ್ತಿಯಿರುವ ಮೋಟರು, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ್ ವೈನರ್” ಎಂದ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೈನೆರೆದು ದೊಡ್ಡವರಾದೋರು ಯಾರು ಎಂದ ಗೋವು, ಇದ್ಯಾಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿಯೋ ಎಂದ ಬಸವ.

ಏನು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತೀರಲ್ಲೋ! ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಾ ಅರವಾಮುದ್ದು ಕಾರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿತವಾದದ್ದನ್ನು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸಂಸಾರದ ಸುಖಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ. ಅಥವಾ, ಒಂದು ಗ್ಯಾಲನ್ನಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮೈಲಿ ಕೊಡುತ್ತೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮೈಲಿ ತಿಂಗಳ ಪ್ರವಾಸವಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತೆ, ಇದು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಥವಾ ಈ ಮೋಟಾರು ಕಾರಿನ ಇಂಜಿನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗಡತವಾಗಿದೆ, ಬಣ್ಣಕೂಡ ಗಟ್ಟಿ ಬಣ್ಣ, ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆದರೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕು” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಆಗ ಎಲ್ಲೋ ಕೆನೆಯುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ ಕಂಭ ಒರಗಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ ನರ-ಸಿಂಹ ನಂತಿದ್ದವನನ್ನು ಕಂಡೆ. ತಲೆ ಕೆದರಿ ಕೊಂಡು ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದು ನಿಂತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಂಭ ಒಡೆದು ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಕಂಭದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದೆ ಯಾಕೆ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಕೊರವ ಎಂದು ಅರಿವುಂಟಾಯಿತು.

ಕಿರು ಗರ್ಜನೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಆತ ಆಗ ಅಂದ

“ಲೋ ಅರವಾಮುದ್ದು ಮೋಟಾರು ಕಾರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳೋವಾಗ ಒಂದೇ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತರ್ಕಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಕೂಡಲೆ ಕಾರಿನ ಯೋಚನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು ಜಟ್ಟಾ ಸವಾರಿ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದು

“ಅದೇ ಹೇಳ್ತಾಳೆ ಕಣೋ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಡ” ಅಂದ ಅರವಾಮೊದ್ದು “ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಅವಳಿಗೂ ಹೇಳಿದೆ ಕಣೋ” ಅಂತ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಯಾರು ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ

*

*

*

ಗಣೇಶನ ಹೃದ ಊಟವಾಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಬರೋ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ವರಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತದ ಕುರ್ಚಿ ಕೈಮೇಲೆ ಸೊಂಡಿಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಗೊರಕೆ ಹುಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನಿ, ಆಗ ಕಂಚಿನ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿದಂತೆ “ಹಲ್ಲೋ” ಎಂದು ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು ಎನ್ನಿ. ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ನಿದ್ರೆಯಿಂದೆಚ್ಚಿತ್ತು ಸೀನಿ ಸೊಂಡಿಲನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಂಡು, ಹಲ್ಲೋ ಎಂದು ಮಾರ್ದನಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನಿ ನಂತರ ಎಚ್ಚಿತ್ತು ಹರಟೆ ಹೇಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನಿ.

ಆ ಕಂಚಿನ ಕಂಠದಾತನೇ “ಅಹಮ್ಮದಾಸ್” ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ಏನೇ ತಿನ್ನಲಿ ಏನೇ ಕುಡಿಯಲಿ ; ಎಷ್ಟೇಮಾಡಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ತಿನ್ನಲಿ, ಎಷ್ಟೇ ಕುಡಿಯಲಿ ; ಎಲ್ಲೇ ಮಾಡಲಿ, ಎಲ್ಲೇ ತಿನ್ನಲಿ, ಎಲ್ಲೇ ಕುಡಿಯಲಿ ; ಯಾವಾಗಲೂ ಎಚ್ಚಿತ್ತೇ ಇರುತ್ತಾನೆ ತಾನು ಬದುಕಬೇಕು, ಬಾಳಬೇಕು ಬೆಳಗಬೇಕು, ನೋಬಗಬೇಕು. ತಾನುಂಟು ಮೂರ್ಛೋಕ ಉಂಟು ಎಂದೆನ್ನವ ಹಿಂದಾದ ಅಕ್ಕವಿಶ್ವಾಸ. ಆತನಿಗೆ ಅಹಂನಿನ ಮದ :—

ಎಲ್ಲರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಕುಳಿತಾಗ, ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ವರಾಂಡಾ ಎದುರಿಗೇ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗು ರಂಗಿನ ಹದಿನೆಂಟಡಿ ಮೋಟಾರೊಂದು ಹೋಯಿತು ಎನ್ನಿ. ಆಗ ಅಹಮ್ಮದಾಸನನ್ನುತ್ತಾನೆ “ಅದು ನೇಪಾಳದ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯ ಮೋಟಾರು ಮೊನ್ನೆ ಆಕೆ ಯಾವ ಸೋಪು ಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೇಳುಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದಳು ಈ ಮೋಟಾರು ಬೇಕಾದರೆ ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇಂಥದೇ ಮೂರಿದೆ ನನಗೆ. ಈ ಊರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದೇ ಸಾಕು ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಎಂದೆ ನಾನು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ, ಆದರೆ ನಿನಗೆಷ್ಟು ಅಗುತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡು ಅಂದಳು. ಅಬ್ಬಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ. ಅಷ್ಟೇಕೋ ಎಂದೆ. ವಿಸ್ಮಯಕ್ಕಿಯಲ್ಲೇ ಓಡುತ್ತೆ ಆ ಕಾರು ಅದಕ್ಕೆ ವೆಂಟ್ರೋಲೇ ಬೇಡ ಅಂತಂದಳು ಆಕೆ. ನನಗೆ ಪುಕಟೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಬೇಡ ಅದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣೂ ಬೀಳುತ್ತೆ ಬಲು ಚೆನ್ನು ಹೌದು, ಆದರೆ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯವನ ಕಣ್ಣು ಬೀಳುತ್ತೆ!! ಅಂತ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಎಂದು ಹ ಹ್ಹ ಹ್ಹ ಸಿದ.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರು ಹಾದು ಹೋಯ್ತು. ಆ ಮಿಡ್ಜೆಟ್, ಕೂಚ್ ಬಿಹಾರದ
ಯುವರಾಜನದು, ಗಂಟೆಗೆ ೧೦೦ ಮೈಲಿ ತಟ್ಟುತ್ತೇ ವೇಟೇಲೇ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ
ಅಹಮ್ಮದಾಸ್.

ಇದೇ ರೀತಿ, ಬರ್ಮಾದ ಉನ್ನತ, ಸಿಂಹಳದ ಭಂಡಾರವಾಲಾ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಡೆಲ್ಲಿಭಖಾನ, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹನೀಯರ ಕಾರುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಂತ ಪರಿಚಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರ್ತಿಸಿದ.

ಉಚ್ಚೈಶ್ಚಿತ್ರ ವಸ್ತು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ, ಒಲವಿನಿಂದ ಕೆನೆಯಿತು ಎನ್ನಿ. ಅದು ನಮ್ಮ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷಬ್ಧಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿತು ಎನ್ನಿ. ಹಾಗಾಯಿತು ನಮಗೆ, ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆವು, ಧ್ವನಿ ಬಂದ ಕಡೆಗೆ.

ಕೊರವ ನಿಂತಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿ. ಸ್ಮಶಾನದ ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿ ಶವಾನಂದ ನಿಂತಿದ್ದ ರೀತಿ
ತನ್ನ ಕೊರಳಿನಿಂದಲೇ ಡಮರುಗ ಬಾರಿಸಿದಂತೆ ದನಿಗೂಡಿಸಿ ಕೇಳಿದ.

“ಅಹಮ್ಮದಾಸ್! ನಿನ್ನ ಸಲಹೆ ಕೇಳುಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಿಡೀ ಹಿರೇ ನಾಯಕರ ಕಾರುಗಳನ್ನೂ ಗುರ್ತಿಸಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿ ಅನುಸರಿಸಿದಮೇಲೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಾಹನ ಉಳಿದಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಎಂದು.

ಬಾಯಿ ತೆರೆದಿತ್ತು, ಅಹಮ್ಮದಾಸನದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೊಂಡಾ ತುಂಡು ಘಮಘಮಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೂ ದಾಸನು ಅಗಿಯದೆ ಹಾಗೇ ಬಾಯಿ ತೆರೆದೇ ಇದ್ದ — ಎರಡು ನಿಮಿಷ. ನಂತರ ಅಗಿಯದೇ ನುಂಗಿದ ಕಂಡವರ ಹಣವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ನುಂಗುವಂತೆ ನುಂಗಿದ—ಹ ಹ ಹ ಹ ಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ನಕ್ಕರು. ಕೊರವನೂ ನಕ್ಕ. ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಹೊರ ಸೊಬಗಿನ ವ್ಯರ್ಥತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅಳುವೊಂದೇ ಉಳಿದಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

* * *

ಉದ್ದಾನೇ ನಿಲುವಂಗಿ, ಜರೀ ಪೇಟೆ, ಸರಿಗೆ ಪಂಚೆ, ಉಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದ ಕೊರವರ್ದೀವಾವಳಿಗೆ ಮೂರು ದಿನ ಮುಂಚೆ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಬಂದಾಗ, “ಐವತ್ತಾಯಲ್ಲೋ! ಮಗನೇ! ಇನ್ನೂ ಅತ್ತಿಮನೆಗೆ ದೀವಾವಳಿಗೆ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು, ಮೂರು ದಿನ ಮುಂಚೆನೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೀಯಲ್ಲೋ” ಎನ್ನು ಗೋವಿ ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟ ಕೊರವನ್ನ, ತಡೆಯಲಾರದೆ—

“ಅತ್ತೆ ಮನೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂರು ದಿನ ಹಾಗಿರಲಿ! ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಳುತ್ತಾನೇ ಇದ್ದೇನೆ ಕಣೋ! ಈ ದಿರಸೆಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟಿನ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಇವತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಯೂರಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ.” ಎಂದ ಅಳುಮುಖ ದಿಂದ, ಕೊರವ.

“ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತೋ, ಸ್ವಾಸಸ್ಥವಾದ್ದು,” ಎಂದು ಸೀನಿ ಕೇಳಿದ “ಯಥಾಪ್ರಕಾರವ ಸುದ್ದಿಗಳೇ ಕಣೋ! ಓತಿಕ್ಕಾತ ಬಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿತು. ಅದರಿಂದ ವಾದಿಯ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಮುಂಡಮೋಚಿಕೊಂಡಂತೆ ವಾದಿಯ ಕಡೆ ಲಾಯರು “ಬೇಲಿ ಮಗನೇ, ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಈ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದೀಯಾ” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಅಶ್ಚರ್ಯ ನೋಡು” ಇಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡದೇ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಬರೀ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದೀನಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು ಓತಿಕ್ಕಾತ.

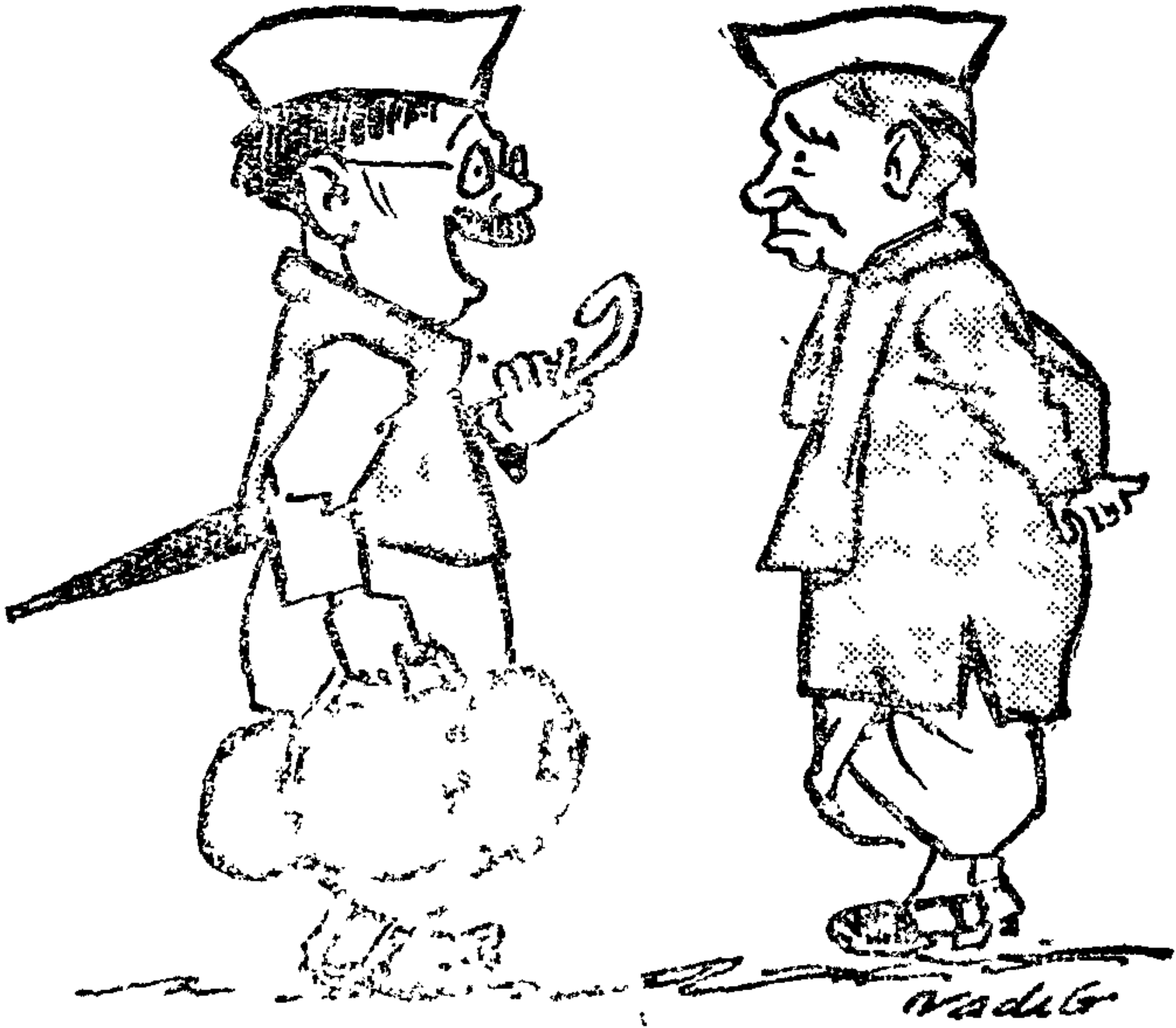
ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಬೆವರೊರಿಸಿಕೊಂಡು ನೀವು ಈಗ ಹೇಳೋದು ದಿಟವೋ, ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದು ದಿಟವೋ ಎರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಒಂದಾದರೂ

ಸುಳ್ಳು ಆಗಿರಲೇಬೇಕು. ಯಾಕೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದಿರಿ” ಎಂದು ಓತಿಕ್ಕಾತನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ “ಬೇಲಿವಾಗನೇ ಎಂದು ಯಾಕೆ ಅವ ನನ್ನ ಬೈದ” ಎಂದು ಓತಿಕ್ಕಾತ ಹೇಳಿದ.

“ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ” ಅಂತ ವಾದಿ ಪರ ಲಾಯರಂದು ಕುಳಿತ, ವಾದಿಯ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸಿತು.

ಇದೇ ನಾನು ಇವತ್ತು ಕಂಡ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಅಂದ ಕೊರವ, ಜರೀ ಪೇಟಾನ ನೇವರಿಸುತ್ತಾ.

ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು ಏಕೋ ಏನೋ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಎದ್ದು ಹೋಗೇ ಬಿಟ್ಟರು.

ಯಾವಾಗ ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಇಲ್ಲಿನ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಾರಪ್ಪೆ!
ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ದಕ್ಕಿದನ್ನು ಭದ್ರಮಾಡಿಕೊಡೋಣ.

ಗೂಗೈಯಿಂದ, ವಿನಾಸಿಗೆ

(ಲೂಯಿಕೆರೋಲ್ ಛಾಯೆ)

ಚಳಿಗಾಳದಿ ಪಾಡಿದೆ ನೀ ಒಸಗೆ
ಕೇಳುವರೆದೆಯಲಿ ಸಂತಸ ಮಸಗೆ
ನನ್ನಿಂಗಿತವನು ತಿಳಿಸುವೆ ಬೇಗ
ಮಧುವಾಸದಿ ಮರದೆಲೆ ಚಿಗಿತಾಗ

ಬಿಸಿಲಿನ ಹಗಲಳಿಯದೆ ಉಳಿದೀತು
ಆಗಲೆ ಇದರರ್ಥವು ತಿಳಿದೀತು
ಮಾಗಿಬರಲು (ಮರದೆಲೆ ಹೊಂಬಣ್ಣ)
ಇದನು ಬರೆದು ಕಾಗದ ತುಂಬಣ್ಣ.

ನಾನೊಂದೋಲೆಯ ವಿನಾಸಿಗೆ ಬರೆದೆ
ಅದರಲಿ ನನ್ನಿಷ್ಟವನದ ಕೊರೆದೆ
ವಿನಾಸಿನ ಮರಿಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಬೆರೆದು
ಉತ್ತರವಿತ್ತವು ಕಾಗದ ಬರೆದು

ವಿನಾಸಿನ ಅಂಬೊಣವು ಏನೆಂದರೆ
'ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ - ಏಕೆಂದರೆ,'
ಮತ್ತೆ ನಾನು ಕಾಗದ ಬರೆದಟ್ಟಿ
'ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆ ನೀನೇ ಕಟ್ಟಿ'

ಎನಲಾ ವಿನಾಸಿನ ಮರಿಗಳು ನಕ್ಕು
ಎಂದವಂತೆ 'ಎನಿದರದು ಸೊಕ್ಕು!'
ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ ಮೂರನೆ ಬಾರಿ
ಕೇಳದಿರಲು ನಾ ರೇಗಿದೆ ಭಾರಿ

'ಬುದ್ಧಿಯ ಕಲಿಸಲು ಒಂದೇ ದಾರಿ
ಬಿಡುವೆನು ಕೈಯನು ತೋರಿಯೆ ತೋರಿ'
ಎಂದು ನಾನು ಚೀರಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೆ
ಆಚೆ ಈಚೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೆ

ಯಾರೋ ಬಂದೆಂದರು “ಏಕೆದ್ದೆ ?
 ವಿನಾನ ಮರಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ನಿನ್ನೆ”
 ನಾನವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ ನೀತೆರದಿ
 ‘ಹೋಗಿ ವಿನಾನಗಳ ನೆಬ್ಬಿ ಸುಭರದಿ’

ಮತ್ತೆ ಅವನ ಕಿವಿಯೊಳಗೇ ಕಿರಿಚಿ
 ‘ಹೋಗೋ ಬೇಗ’ ಎಂದೆನು ನಾನರಚಿ
 ಅಷ್ಟಕೇ ಅವನಿಗೆ ಏರಿತು ಸಿಟ್ಟು
 ಅವನೆಂದನು ಒದರುವೆಯೇಕಿಷ್ಟು ?

‘ನಾನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವನಿದ್ದೆ
 ಆದರೇಗ....’ ಎನೆ ನಾನೇ ಎದ್ದೆ.
 ಕಬ್ಬಿಣ ಹಾರೆಯ ಕೈಯಲಿ ಹಿಡಿದೆ
 ಮತ್ಸ್ಯಗೃಹ ಸಥದಲಿ ನಾ ನಡೆದೆ

ಮತ್ಸ್ಯದ್ವಾರವ ಸೇರಿದೆ ನಿಂತೆ
 ಒಳಗಡೆ ನಕ್ಕಿತು ವಿನಾನ ಸಂತೆ
 ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದೆ ಘಟ ಘಟ ಬಡಿದೆ
 ನೂಕಿದ ಕುಟ್ಟಿದ ಧಡಧಡ ಹೊಡೆದೆ
 ಆದರು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲೆ ಇಲ್ಲ
 ಹಾರೆಗು ತಿರುಗಣೆ ಜರುಗಲೆ ಇಲ್ಲ
 ಬಾಗಿಲು ತೆರೆವುದು ಅಗುಣೆಯ ಮುರಿದರೆ
 ಅಗುಣೆಯ ಮುರಿಯಲು ತೊಡಗಿದೆ, ಆದರೆ—

—ಅ. ರಾ. ಸ.

ಅವಳ ಮೆಚ್ಚಿದನೆಂದರೆ, ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರ ಮೆಚ್ಚಬೇಕೆ? ಅವಳ ಹುಚ್ಚಿನ
 ಗೆಂದರೆ, ಭಾವವೈದುವನ ಹುಚ್ಚು ತಂಡವ ಮೆಚ್ಚಬೇಕೆ? ಹರಹರಾ! ಮನೆ ತುಂಬ
 ಮರ್ಕಟಗಳು, ಅವಳ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲ ಸಂದಿನಲಿ ಸಂಧಿಸಲೆಳೆಸಿದರೆ,
 ಕೂಗುವುವು ಕಪಿರಾಶಿ! ಚಾಚಿ ಚಪ್ಪರದಡಿಯಲಿ ಹೂಜಿ ಸಹಿತ ನಿಲುವವಳ ಕೂಗಿ
 ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಹೋದರೆ, ಬಾಜಿ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ, ಈ ಭೇತಾಳ ಭೂತ ಮಂಡಲ!
 ಕತ್ತಿಮರಿಗಳ ಸಂತೆಯಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಎನಿತಸಹ್ಯ, ಎನಿತಸಹ್ಯ, ಹೇಸಿದಳು ಅಳಿಯ
 ದೇವನು ನೋಡಿ ಕೊರಗಿದಳು, ನಮ್ಮ ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಯುವಪರಂಜಿದೇವಿ.

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ

ಕಕ್ಷಿ-ಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿ; ಮುಖ, ಮೊಕದ್ದಮೆ; ಸುಳ್ಳು, ತಟವಟ; ಕರಿ ಅಂಗಿ, ಬಿಳಿ ಪೇಟೆ ಇವೇ ತುಂಬಿನ ಆಯದ ಜೀವನ ತುಂಬಾ ಬೇಜಾರ ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಅಜ್ಜ ಅಡವೀಶಪ್ಪನ ಕೇಳಿದ ಒಂದು ಹದಿನೈದು ದಿನ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡ ಕಡೆ ಹೋಗೋಣ ಅಂತಿದೀನಿ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸೌಕರ್ಯವಿರುತ್ತೆ, ಸುಖ ವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅಂತ, ಅಜ್ಜ, ಪ್ರಾಕ್ತನ ವಿನೂತನೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ ಕೈ. ಹಳೇ ಗುಡಿ, ಪುರಾತನ ಅರಮನೆ, ಹಾಳು ಗೋಪುರಗಳು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವೈಭವದ ಜೀವನವನ್ನೂ ಊಹಿಸಿ ಸಂತಸ ಪಡುವ ನನ್ನ ಅಭಿರುಚಿ ಅವರಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಬಂದಿದ್ದಿರಬೇಕು. “ಹಿರೇಮಗಳೂರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸ ಮಂದಿರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಅಫೀಸರೂ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ೨ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪುರಾತನ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಚೆನ್ನ ಕೇಶವನ ದೇವಾಲಯ. ಸಣ್ಣ ದೇನೋ ಹೌದು ಆದರೆ ಬಲು ಅಂಧವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲೆಡೆ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಿವೆ, ನೀನು ರಜಾ ಹೋದರೆ ಆ ಪ್ರವಾಸಿಮಂದಿರದಲ್ಲಿಳಿದುಕೊ. ಅಲ್ಲಿನ ಮೇಟೆ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನನ್ನೂ ನಾನೇ ನೇಮಿಸಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಾದೋ ಅಷ್ಟು ರುಚಿಯಾದ ಚಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ತಿಂದದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇದ್ದ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಬರೀ ಮೊಸರನ್ನ ಚಟ್ಟಿ ಅನ್ನ ಇಷ್ಟೇ ತಿಂದೆ. ಮಳೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಂದ ಕಾರಣ, ಆ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳನ್ನು ಓದಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಮೊಣಕಾಲು ಹಿಡಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಅಜ್ಜ ಅಡವೀಶಯ್ಯ.

ಅಜ್ಜನ ಉಸದೇಶ ಕೇಳಿ, ಆ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ದಿಟ ಅಜ್ಜ ಹೇಳಿದ್ದು. ಎಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಾತಾವರಣ ಅಂತೀರಿ. ಎಂತಹ ವಿನಯ ಸಂಪನ್ನ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಅಂತೀರಿ. ಚಟ್ಟಿ ಏನು ರುಚಿ (ಅ ನವಿರು ನವಿರು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ವಾಸನೆ ಎಷ್ಟು ಹಸನು) ಅಂತೀರಿ. ಬರೀ ಚಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಆ ಚಟ್ಟಿ ಮಂಡಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ, ಬಂದ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬಾಬಿಗಾದರೂ ತುಂಬಬಹುದು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಆ ಚಟ್ಟಿ ಯ

ರಸ್ತೆ ನಿಂದ, ಬರೀ ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಡಾಲರು ವಿನಿಮಯವಾಗ ಬಹುದು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಆ ಮೊಸರನ್ನ ! ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಶಿವ ಅದನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದರೆ, ಗಿರಿಜೆ ಗಂಗೆ ಇವರಿಗೆ ಮೂರನೇ ಸವತಿ ಖಂಡಿತ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು, ಅಡ್ಡಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಂತ ಹೊರಡೋದು. ಚೆನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಗಂಟೆಗೆ ಮೊಸರನ್ನ ಚೆಟ್ಟಿ ಅನ್ನ ತಿಂದು ಮಲಗೋದು. ಸಂಜೆ ಎದ್ದು ಅಡ್ಡಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಉಂಡು ಮಲಗೋದು. ಸ್ವರ್ಗಸುಖ !

ಮೊದಲ ಹತ್ತು ದಿನಗಳು ಆ ದೇವಾಲಯವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಆ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ನಕಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಹೊರಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿನ, ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿದೆ. ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಅಂತಹ ಕೆತ್ತನೆ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದೆ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಕಾಲ ೧೫ ನೇ ಶತಮಾನ ಅಂತಲೂ ತಿಳಿಸು ಬಂತು. ಇನ್ನು ಚರಿತ್ರೆ ಹುಡುಕೋದು ಕಷ್ಟವೇ ? ಅದೂ ಅಜ್ಜ ಅಡವಿಶಯ್ಯ, ಅವರ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ಇರುವಾಗ !

ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ ! ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯೋ ಗಲಾಟೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸುಣ್ಣ ಕೆಂಪುಣ್ಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದಾರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ. ದೇವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟೆ ಶಬ್ದ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ದೇವರಿಗೆ ದೀಪ ಕೂಡ ಹಚ್ಚಿಟ್ಟಿದೆ.

ದೂರದಿಂದಲೇ ನೋಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೋಗೋದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಅಡ್ಡ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಐದಾರು ಮೈಲಿ ನಡೆದು, ಮೊಸರನ್ನ ಚೆಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೋದೆ ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರೋದಿಲ್ಲ ಅಂತ. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗಡೆ ಯಾರೂ ಇತ್ತಿಲ್ಲ. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಗರ್ಭಗುಡಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸೈಂಧವ ಹೊರಕ್ಕೋಡಿಬಂದ ದ್ವಾದಶ ನಾಮಗಳನ್ನು ಹೊರವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಪಂಚೆ ಕಚ್ಚೆ ಮೇಲುಕೋಟೆಯ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಗರಿಗರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ನೇಣು ಹಾಕಲು ಕೂಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದಾದ, ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಮೂರು ಮೂರು ಹಗ್ಗಗಳನ್ನು ಎದೆಯಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ೧೫ ದಿನಗಳ ಗಡ್ಡಮಾಸೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾದ ರಾಕ್ಷಸ ಗಣದವನಂತಿದ್ದವನೊಬ್ಬ

ಧಡಿಯ ಏದುಬ್ಬಸ ಪಡುತ್ತಾ ಬಂದ—“ಸಂಜೆ ಆರಕ್ಕೆ ಸವಾರಿ ಬರುತ್ತೆ ಆಂತ್ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದ. “ಕಾರ್ ಎಲ್ಲೆ” ಎಂದ. ನನ್ನನ್ನೇ ನೋಡಿದ. ಸಾವಧಾನದಿಂದ ನೋಡಿದ. ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹಾಮುನಿ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿರಬಹುದೋ ಆ ರೀತಿ ನೋಡಿದ. ನನ್ನ ಇಜಾರ ಕಂಡ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಸಲು ಜುಬ್ಬ ನೋಡಿದ. ಕೆದರಿದ ತಲೆಯನ್ನೂ ಈಡ್ಲಿಸಿದ. “ಯಾರ್ ನೀವು” ಅಂದ. ದೇವರಿಗೇ ಹೆದರದೆ, ಬರೀ ಕಾನೂನು ಖಟ್ಟಿಗೆ ಹೆದರುವ ನಾನು, ಈ ಭಯಂಕರ ಪೂಜಾರಿಗೆ ಬೆಚ್ಚು ತ್ರೇನೆಯೇ ? ಯಾರಾದರೆ ನಿಮಗೇನಿ !” ಎಂದೆ ಗಡುಸಾಗಿ “ನೀವ್ಯಾರ್” ಎಂತಲೂ ಆಂದೆ ಪುಣ್ಯಕೋಟೆಯು ಹುಲಿಯ ಗುಹೆಯಲ್ಲೇ ಹುಲಿಯನ್ನು ನೀನ್ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳಿದಂತೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಅವನ ಹಣೆಯಮೇಲಿನ ಮಧ್ಯದ ಹಳದಿ ನಾಮ ಸ್ವಲ್ಪಧರಧರಗುಟ್ಟಿತು, ಪಕ್ಕದ ಎರಡೂ ಬಿಳಿಯ ನಾಮದ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಶೆಲೆದು ನಿಂತವು. “ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಕಾರದೊಳಗೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ. ವ್ಲೇಚ್ಛರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಗುಡುಗಿದ. “ಮುಜರಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಲ್ಲವೇನು ಕ್ಯಾ” ಎಂದು ರೋಪಿನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕ್ಯಾಕರಿಸಿದೆ. ನೋಡೋಣ ಇವನ ನಾಮದ ಕುಣಿತಾನ ಅಂತ. “ಆಂಡಾಳ” ಎಂದು ಕೂಗಿದ ಆತ. ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಮುಂದಿಟ್ಟ.

“ಓ ವಂದೇನ್” ಎಂಬ ಆಶರೀರ ವಾಕ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ತೆರೆತೆರೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸಬಂತು. ಅವನೂ ತಟಸ್ಥನಾದ. ನಾನೂ ತಿಲಾಪ್ರತಿಮೆ ಯಾದೆ. ಒಂದೇ ಚಣ, ಅಧವಾ ಒಂದೇ ಯುಗ, ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಮಹಾ ನವರಾತ್ರಿಯ ದುರ್ಗಾಷ್ಟಮಿಯಂದು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ದೇವೀ ಗುಡಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದಾದ, ಒಂದು ಮಹಾ ಮಾತಿಯಂತಿದ್ದ ಕಲೋರ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಕಂಡ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಣು ಸೌಟನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಸ್ತ್ರೀ ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಮಹಿಷಾಸುರ ಮರ್ದಿನಿಯ ನೆನಪಾಗಿ, ಬುದ್ಧಿ ಕಾಲಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಿ, ರಿಟ್, ಎಲ್ಲಾ ಬೆವರು ಬೆವರಾಗಿ ನನ್ನ ಹಣೆಯಿಂದ ಕೋಡಿ ಹರಿದು ಹೋಯಿತು. ಬುದ್ಧಿ ಓಡಿತು. ನಾನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರಬಾಗಿಲಾಚೆ ನಿಂತಿದ್ದೆ, ಜ್ಞಾನ ತಲೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ಎರಿದಾಗ

ಆಗ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಮೋಟಾರಿನ ಕಹಳೆ ಕೇಳಬಂತು.

*

*

*

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರಬಾಗಿಲಾಚೆ ನಿಂತಿದ್ದ ನಾನು, ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ, ಅರ್ಚಕ ಸೈಂಧವನು ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯ ರೂಪ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಣೆಯೊರಸಿಕೊಂಡೆ. ಉಸಿರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡೆ. ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಹಸ್ರರಿಗಳಿಂದ, ಪ್ರಾಣವಾಯುವನ್ನು ದೇಹಸೊಳಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿವಿತಗೊಳಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದು ಹಳೇ ಮೋಟಾರು ಬಂದು ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅರ್ಚಕರು, ನಾಗದುರಿಗಳಾದ ಮೂವರು ಘಟೋತ್ಕಜರೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಕುಂಭವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಾ, ಕಾರಿನ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು “ಸ್ವಸ್ತಿ” ವಾಚನವನ್ನು ಕರ್ಕಶವಾಗಿ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ಕಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದ ಮಹರಾಯನ ಮುಖದಮೇಲೆ ಅಮಲ್ದಾರನ ಖಳೆಯಿತ್ತು ಕೆಳಗಿದ್ದ ವರೆಲ್ಲಾ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ, ತಾನು ಸ್ಥಿತ ಆಜ್ಞಾನಂತೆ ನಿಂತ ನಿಲುವನ್ನು ಅರಿತವನ ಅಸುತ್ಯಸ್ತಿಯ ಕಳೆ ಹೊಮ್ಮಿತ್ತು. ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯೆಲ್ಲೇ ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳೋದೂ ಅಥವಾ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದೆಯೋದೂ ನಿಯಮ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

“ಎನ್ರಿ ! ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಜಿ ವಿಷಯ !” ಎಂದು ಗುಡುಗಿದನು ಮಹರಾಯ,

“ಈ ಪುರಾತನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ದೇವರ ಸೇವೆಗೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ಖಾನಂದಿರು ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕು ದೇವರು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ನಂಬರ್ ೧ ಘಟೋತ್ಕಜ ಹೇಳಿದ. ಕಾರಣ ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅರ್ಚಕನಿಗೆ ಉಗ್ಗು, ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಲು ಬಲು ಉಗ್ಗು ಎಂದು.

“ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ವಿದೆ” ಎಂದು ನೀವು ಬರೆದಿಲ್ಲ ವಲ್ಲೀ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಮುಜರಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡೋದಕ್ಕಾಗೋದಿಲ್ಲ ವಲ್ಲೀ” ಎಂದರು ಮಹರಾಯರು, ಗುಡುಗುತ್ತಲೇ ! ಇದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂತ ಅರ್ಜಿ ಗುಜರಾಯ್ಸಿದ್ದೀರಲ್ಲೀ !! ಎಂದರು.

“ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನನ್ನೊರೇ ಬರೋದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಿಡಕೊಂಡು ಬರೋದು ? ನಾವೇ ಹರಿಯ ಜನರು” ಎಂದ ನಂಬರ್ ಮೂರು ಘಟೋತ್ಕಜ ಪಿಲ್ಲಾ, ಎಂಟು ವರ್ಷದವ, ಮೂರು ಹಗ್ಗಗಳನ್ನು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ನೇವರಿಸುತ್ತಾ.

“ಗರ್ಭ ರಲ್ಲೇ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಉಂಟು ಎಂದು ನಾವು ಈ ದೇವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡು ಬರೆಸಿ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲೇ ತಗುಲಿಸಿದ್ದೇವೆ” ತಂದು ತೋರಿಸ್ತೀನಿ, ಘನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀವಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀವಿ ಎಂದು ನಂಬರ್ ಎರಡು ಘಟೋತ್ಕಜ ಹೇಳಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಕ್ಕೆ ಓಡಿದ ಏದುಬ್ಬಸ ಪಡುತ್ತ ಬೇಗಬಂದು ಒಂದು ಹೊಗೆ ಹಿಡಿದು ಏನೂ ಕಾಣಸದ ಬೋರ್ಡು ತೋರಿಸಿದ.

ಆಗ ಹಿಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ದಯಾಮಯ ನೋಟ ನೀಡಿತು, ನನ್ನ ಉಡುಪನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಅರ್ಚಕನ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ಹರಿಯಿತು. ಮಹರಾಯನೂ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ.

ದುರ್ಗಾಷ್ಟಮಿಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ದೇವತೆ ನುಡಿಸಿದಳು ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು —ಸ್ವಚ್ಛ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ— ಕನ್ನಡದ ತರ್ಜುಮೆ ಈರೀತಿ ಇದೆ—

“ಮಹರಾಯರೇ ! ಈ ಪುರಾತನ ದೇವಾಲಯವು ೧೫ ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅದಿಲ್‌ಷಹನಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ, ಜಾತಿ ಮತದ ಭೇದ ವಿಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಬಂದು, ಪ್ರಸಾದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಧನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾನು ಲಾಲ್‌ಖಿಲ್ಲಾದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಲೋಕ ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಈ ದೇವಾಲಯವು ಪಾಳು ಬಿದ್ದದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮೊಗೆ ಹೋದಾಗ ದೇವಾಲಯದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವು ಕೈನೆರವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವಾದ ದೇವಾಲಯದ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾನಿಲಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ನಂತರ ಹೊರ ಪ್ರಾಕಾರ ವನ್ನು ದುರಸ್ತುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ತದ ನಂತರ ಹೊರಗೋಡೆಯ ರಿವೇರಿ ಯಾಗಬೇಕು ಕಡೆಗೆ ಗ್ರಾಂಟು ಉಳಿದರೆ, ದೇವರ ಗರ್ಭಗುಡಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ತೊಡಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಭಾಷಣಮಾಡಿದೆ.

ಮಹರಾಯರು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರು. “ನೀವೇನೋ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಭಾಷಣಮಾಡುವ ಮನ್ಸೂರ್ ಅವರು” ಎಂದರು. ನೀವು ಮಾತನಾಡಿದ ರೀತಿ ಧ್ವನಿ, ಅನಲ್ ಹಕ್‌ನೀತಿ, ಎಲ್ಲವೂ ನೀವೇ ಆ ಮನ್ಸೂರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೆ” ಎಂದು ನನಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹಸ್ತಲಾಘವ ಕೊಟ್ಟರು.

“ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸ್ತೀನಿ” ಈಗ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಯ್ತು, ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಕಾರನ್ನು

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತನಿಖೆ ಕ್ರಮ ಇದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಹ ರಾಯರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಹೋಗದೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ನನಗೆ ಕೈ ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಗುತ್ತ.

*

*

*

ಘಟೋತ್ಕಚರು ಮೂವರು ನನ್ನನ್ನು ಗುಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಹಿಂದೆಯೇ ಅರ್ಚಕರು ಆತನ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯೂ ನಗುತ ನಗುತ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ ಬಂದರು. ನಾನು ಮೈಚ್ಛನೋ, ಹರಿಜನನೋ, ಮನುಷ್ಯನೋ ಮೃಗವೋ ಎಂದು ಕೇಳಲೂ ಇಲ್ಲ. ಸುತ್ತಲೂ ನಗುವಿನ ಸಂತೋಷದ ವಾತಾ ವರಣ ಮೂಡಿತು.

ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ದೇವರಿಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿದರು ದಿಟವಾಗಲೂ ಚೆನ್ನ ಕೇಶವ ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದ. ಆ ಅಲಂಕಾರಗಳು, ಪಂಚೆ ಉಡಿದಾರಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅಂದವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ. ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಫಟಿವಾಗಿಯೇ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು ಉಗ್ಗುತೋರಲೇ ಇಲ್ಲ

ಪ್ರಸಾದ ಹಂಚಿದರು ಸಂಜೆ ಐದೂವರೆ. ಇದ್ದವ ನಾನೊಬ್ಬನೇ! ಅಮಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಅಂತ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾದ. ಹಸನಾದ ಪುಳಿಯೋಗರೆ ಒಂದು ಕೊಳದಪ್ಪಲೆ ಅವರೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡರು ಒಂದು ಕೊಳದಪ್ಪಲೆ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕೊಳದಪ್ಪಲೆ ನೋಡಿಯೇ ಸ ಸ್ತಾದೆ.

ಎರಡನೇ ಘಟೋತ್ಕಚ ನನ್ನ ಕೊಳದಪ್ಪಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ತೋಳಮೇಲೆ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಏರಿಸಿದ. ನೀವೆಲ್ಲಿಳಿದುಕೊಂಡಿರೋದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ.

ನಾನು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟೆ. ಅಲ್ಲಿಗೋ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನೇ ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮುಂದಾದ. ಕೊಳದಪ್ಪಲೆಯಿಂದ ಹೊರ ಸೂಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಘಮ ಘಮವು ಭೂಲೋಕವನ್ನು, ಚಂದ್ರಲೋಕವನ್ನೂ, ಸ್ಫುಟ್ಟೆಕ್ ತ್ರಿಶಂಕು ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿತು.

ಹುಲ್ಲೆಗಳು ಹಾದಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮೂಸುತ್ತಾ ಬಂದು ನಿಂತು ಘಟೋತ್ಕಚ ನಂಬರ್ ಎರಡನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಬು ಮುದುರಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದವು.

ಚಿರತೆಗಳು, ಹೆಬ್ಬಾವುಗಳು, ಹುಲಿ ಕರಡಿಗಳು, ಆನೆ ಕೋಣಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಮೂಸುತ್ತಾ ಬಂದು, ಆತನನ್ನು ಕಂಡು ಅಳುತ್ತಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದವು.

ಅವನ ಕಚ್ಚೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಂತೇ ನಾನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ. ಪ್ರವಾಸ ಮಂದಿರ ಸೇರಿದೆವು. ಆ ಸಂಜೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರೀ ಮೊಸರನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು, ಸಿದ್ಧಪ್ಪ. “ಚಟ್ನಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ಇದರ ಮುಂದೆ ಅದೇನು ನನ್ನೊಡೆಯಾ” ಎಂದ.

ಇದೊಂದು ತುತ್ತು ಅದೊಂದು ತುತ್ತು—ಸ್ವರ್ಗಸೀಮಾ !

ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ಲವೇ ?

*

*

*

ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಮೇಲೆ ಅಜ್ಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ನನ್ನ ನಕಲು ಬರಹಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟೆ.

“ಅನ್ಯಾಯಕಾರ ! ಆ ಪುಳಿಯೋಗರೆ ತರೋದುಬಿಟ್ಟು ಈ ನಕಲು ಬರಹ ತಂದಿದೀಯಲ್ಲೋ” ಎಂದ ಅಜ್ಜ.

“ಹಳಸಿರುತ್ತಲ್ಲಾ ಅಜ್ಜಾ !” ಎಂದೆ.

“ಪುಳಿಯೋಗರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಳಸುತ್ತೀನೋ! ಅದೊಂದು ಪದಾರ್ಥ ಕಾಲನ ಪಾಶಗಳಿಂದ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಹೊರಗಾಗಿದ್ದುವು ಕಣೋ! ನವಿರಾದ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಹಸಿ ಚಟ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ, ವಯಸ್ಸಾದ ಪುಳಿಯೋಗರೆಯನ್ನು ತಿಂದರೆ, ಕೈವಲ್ಯ ದೊರಕುತ್ತೋ ಮಂಕ ಎಂದು ಅಜ್ಜ ಧೀಕಾರಮಾಡಿದ.

—ರಾ. ಶಿ.

ಏನನ್ಯಾಯ !

ಇಂದು

ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತೂ ಕಲಿತು
ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಳೆದೇಕೊಂಡರು
ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದಿ ಮರುಳಾಗಿ
ಎದೆಯ ನುಡಿಯ ಮರತೇ ಹೋದರು !

ಕಣ್ವನ ಕುವರಿಯು ಕಣ್ವನ ನಂಬಳು
ದುಷಯಂತನ ಡಿಗ್ರಿಗಳೆಷ್ಟೋ ? ಎಂಬಳು
ಶಂತನು ಕಂಡಾ ಯೋಜನ ಗಂಧಿಯು
ಮಿತ ಸಂತಾನದ ಬುಕ್ಕನೆ ಕೇಳ್ವಳು.

ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲನು ಅಳೆಯುತ್ತಲಿವರು
ಚಂದ್ರನ ಬೆನ್ನಲಿ ಏನಿಹುದೆನ್ನುತ
ಸಂಜೆಯ ರಂಗಿನ ಅಲೆಯಳೆಯುತ್ತಲೆ
ತಂಪಿನ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮರೆತರು.

ರಕ್ಕಸ ಶಕ್ತಿಯ ತೋಳಲಿ ಧರಿಸಿ
ಕರ್ಕಶವಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತ ಬೆದರಿ
ತಮ್ಮಿಂತಾವೇ ಭಸ್ಮಾಸುರನಂತೊ
ಮೈಲೆ ನಾಶವ ರಚಿಸುತ್ತಲಿಹರು.

ಕೊರವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು

(ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ)

ನೂನ, ಖಾನ, ಚೌಧ್ರಿ, ಆಲಿ, ಸುಹ್ರವರ್ದಿಗಳೇ ನೀವು ಕಾಣೆರೆ, ನೀವು ಕಾಣೆರೆ? ಬುಗ್ಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಗೋಡಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಾ ನೀವು ಕಾಣೆರೆ, ನೀವು ಕಾಣೆರೆ? ಸೀಟೋ, ನೇಟೋಗಳ ಗೆಳೆಯರಿರ ನೀವು ಕಾಣೆರೆ ನೀವು ಕಾಣೆರೆ? ಫೀ ವರ್ಲ್ಡ್‌ನ ದಿಗ್ಗಜವೆಂದು ಎತ್ತಿ ಉಬ್ಬಿಸಿದ ಡಲೈಲಾಢಿಗಳೇ ನೀವು ಕಾಣೆರೆ ನೀವು ಕಾಣೆರೆ? ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಹೊಗಳಿದ ಯಾಂಕಿ, ಟಾಮಿ ಪೇಪರಿಗರಿ ನೀವು ಕಾಣೆರೆ, ನೀವು ಕಾಣೆರೆ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪಾಕನಾಡನು ಬಿಟ್ಟು (ಅಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ) ಎತ್ತ ನಡೆಯಿತೆಂದು ನೀವು ಹೇಳೆರೆ, ನೀವು ಹೇಳೆರೆ—ಎಂದು ಅರಸುತ್ತ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ರಾಜ್ಯಾಂಗ, ಡೆನಾಕ್ರಸಿ, ಪೋಟು ಗೀಟುಗಳೆಲ್ಲ ಪಾಕರಿಗಿನ್ನು ನುಚ್ಚು ತೌಡು ಕಾಣೆಭೋ! ಇನ್ನು ಆ 'ಮಾತೇಕೆ? ರಾಜಕೀಯದ ಮಂದಿ ಹಗರಣ ವಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕಾಲಾಕಿತ್ತು ಧಾವಿಸುವುದಯ್ಯ ಆ ನಾಡಿಂದ—ಎಂದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಮಂತ್ರಿಯ ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ನೀವೆ; ತಂತ್ರಿಯ ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ನೀವೆ; ಸುಹ್ರವರ್ದಿ ಏರೋಪ್ಲೇನು ಏರೋಣವೆಂದು ಧಾವಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ನೀವೆ; ಕಚೇರಿ, ಪತ್ರಿಕಾಲಯ, ಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಂಟಯ್ಯ, ನೀವು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಗಳಾದಿರಯ್ಯ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳೆ! ಎಂದು ಬೆರಗಾಗಿ ನುಡಿದ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಮೃತ್ಯುವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಸೇನೆ; ಅಧಿಕಾರಿ, ವ್ಯಾಪಾರಿ ಲಾಯರಿ ಪೂಟ್‌ಲಾಯರಿಯೆನನೆ, ಮೇಷ್ಟರು ಎಡ್ಮೇಷ್ಟರು ಎನದೆ, ಜನಜಂಗುಳಿಗಳನು ಬೆದರಿಸಿ ಮುಷ್ಟಿಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಆಳುತಿದೆ ಸೇನೆ, ಆಯುಬ್‌ಖಾನ! ನಿನ್ನ ಸೇನಾಡಳಿತೆಯಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಉಸಿರೆತ್ತದಂತಿ ಮಾಡಿದೆಯಯ್ಯ ಎಂದು ಮೂಗೇರಿಸುವ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಸೇನೆಯೇ ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿ ಅದನ್ನು ಒಲಿಸಿ ಹೆಗಲೇರಿಸಿದಮೇಲೆ ಅದು ಹೆಗಲಿಂದಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಲುಬಿದೊಡಂತಯ್ಯ? ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಯ

ಪಾಡೇನೇ ಇರಲಿ, ಗನ್ನೊಂದು ಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದವೇಲೆ ಆ ಗನ್ನೇ ರಾಜ್ಯವಾಳತೊಡಗಿತೆಂದು ಹಲುಬಿದೋಡೆಂತಯ್ಯ? ಮುಸ್ತಿ ತೋರಿಸು ವುದೇ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದವರು ಮುಖದ ಮುಂದೆ ಮುಸ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಾಂಬುದರಲೇನಚ್ಚರಿ? ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಹೋದರೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿ ಉಳಿದಿರುವುದೇ ಸೋಜಿಗ! ಹಾವ ನಡು ಕಡಿದರೂ ತುಸು ಕಾಲ ತಲೆಯಲ್ಲಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಿರ್ಜಾ ಸಾಬರ "ಪಟ್ಟ ಭದ್ರತನ ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿ ಪಡುತ್ತಿಹನು ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅರಾಜಕತೆ ತೊಲಗಿದಂತಾಯಿ ತೇನಯ್ಯ? ಘೋರ ಶಾಸನನ ಗೈದಲೇನು? ಜನರೊಲಿದು ಮಣಿಯುವ ತನಕ ಯಾವ ಶಾಸನ ಸಿಂಧು? ಯಾರ ಸ್ಥಾನ ಭದ್ರ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ತಂಟೆಯೆಬ್ಬಿಸಿ, ತಕರಾರು ಮಾಡಿ, ಮತಾಂಧತೆಯ ವಿಷವನುಂಡುಂಡು, ತುಂಡು ನೆಲವ ಕಸಿದುಕೊಂಡೋಡಿದರೆ ಅದ ಬಾಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೇಕಲ್ಲವಯ್ಯ! ಅನುದಿನ ಹೆರರ ಮೇಲೆ ವಿಷಕಾರಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೊಳಮೃತ ವುದಿಸುವುದೇನಯ್ಯ? ಇಂಥವನು ತೆಗಳುವುದೇ ತಪವೆಂದು ನಂಬಿದ ನಿಮಗೆ ರವಿಯ ಕಂಡುಗುಳಿದವನ ಪಾಡಾಯಿತಯ್ಯ—ಎಂದು ಕನಿಕರಿಸುತ್ತಿರು ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಪರಚಿಂತೆ ನಮಗೇಕಯ್ಯ? ನಮ್ಮ ಚಿಂತೆ ನಮಗೆ ಸಾಲದೆ? ಲಂಚ, ವಂಚನೆ, ತಂಟೆ, ತಿಸ್ರ, ತಟವಟಾದಿಗಳು ನಮ್ಮೊಳೇನು ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲವಯ್ಯ! ಅವುಗಳನೆಂತು ನಿರ್ಮೂಲಿಸಲೆಂಬ ಚಿಂತೆ ನಮಗೆ ಹಾಸಲುಂಟು ಹೊದೆಯಲುಂಟೆಂದು ಗಲ್ಲಕ್ಕೆ ಬೆರಳಿಡುವ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

—ರಾಮಿ

ರನೆ ಬೆಲ್ಲ ಟೆಂಕಾಯಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿಯದೆ; ಒಲೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿಸಿ ತುಪ್ಪ ಎಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿಯದೆ! ಕುಟ್ಟಿದ ಮುಸ್ತಿ, ತಟ್ಟಿದ ಹಸ್ತ, ಕೊಟ್ಟ ವೆಟ್ಟು, ಬೆಂದ ಬಾಣಲಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿಯದೆ! ಆದರೂ, ಅಳಿಯ ದೇವರ ಸಾಲಗೆಗೆ ಅತ್ತಿ ಒತ್ತಿದ ಒಬ್ಬಟ್ಟು ಕಹಿ, ಆಕೆ ಒತ್ತಿದ ಒಬ್ಬಟ್ಟು, ಸಿಹಿ! ಗುಟ್ಟು ಬಿಡಿಸಿದವ ಗಟ್ಟಿಗನೆಂದಳು ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಯುವ ಪರಂಜಿದೇವಿ.

— ಅನಿಕೇತನ ಕಾವ್ಯ —

ಅರವಿಂದನ ಪಾದಾರದಿಂದ

ಮಧುಪಾನವ ಮಾಡುವೆ ನಾನು
ಕ್ರಿಸ್ತವುಸ್ ದ್ವೀಪದಿ ಧೋರಿಯಮ್ಮಿ
ನಣು ಸಿಡಿಸರಷ್ಟೆ ; ನನಗೇನು ?

ನೂರು ಕೋಟಿ ಬರಿಯುಪವಾಸದಿ
ತೊಳಲುತ್ತಿದೆ ಅರಿಯೆನೆ ನಾನು?
ಅದರೂ ಶರದಿಂದುವಿನ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು
ಹರಿಸುತ್ತಿದೆ ಹಾಲ್ವೇನು !

ಹೊಟ್ಟಿನೋವಿನಲಿ ನೊಂದುಬೆಂದು
ಹಾಳಾದರು ಈ ಮನದಂದ
ಅದನೊಡಚದೆಯೇ ಗೀತೆಯ ರಚಿಸಿದೆ
ಅದರ ಹೆಸರು 'ಮಹದಾನಂದ'

ವಿಶ್ವಕೇಂದು ಸಂದೇಶವ ಕಳುಹಿದೆ
ನಾನು ದೈವಗಳ ನಂಟ
ಸತ್—ಅಸತ್ ಕದನವನ್ನು ಚಿತ್ರಗಿದೆ
ದುಡಿದೆನು ಸಾವಿರವೆಂಟೆ

ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂ ಇಸಮು; ಇಸಮಿಗೂ
ಜಗಳದಿ ಉರಿದಿತು ದಿಗ್ವಿಶ
ಚಿಂತೆ ಬೇಡವೆಲೆ ಮನುಜ ನೋಡು
ಅದು ದೀಪಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾಶ !

ಭೂಮಿಗಲ್ಲವೀ ಕಾವ್ಯ ಸ್ವರ್ಗವನೂ
ಮಾರಿತಿದರ ಔನ್ನತ್ಯ !
'ನರಕ ಮುಟ್ಟದಿದ ಸುಡು' ಎಂದೆಂಬೆಯ
ಏನು ನಿನ್ನ ಔದ್ಧತ್ಯ !

—ಆ. ರಾ. ಸೆ.

ಎಂ. ಪಿ. ಮಾದೇವ

ಮೂರೇಲೆ ಮಹದೇವನೆಂದರೂ ಅವನೆ, ಎಂ. ಮಹದೇವನ್ ಎಂದರೂ ಅವನೆ, ಮಾದೇವನೂ ಅವನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಹೆಸರಿದ್ದರೂ ಅವನು ಯಾರೋ ತಿಳಿಯದು ಎಂದೆನ್ನುವವರೇ ಬಹಳ. ಆದರೆ ಮೂಲೆಮನೆ ಪಾರ್ವತಿಯ ಗಂಡ ಮಾದೇವ—ಎಂದು ಅಂದರೆ ಸಾಕು. ಆ ಗಂಡು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಕೇರಿಯವರಿಗಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಆಚೆ ಈಚೆ ಗಲ್ಲಿಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹತ್ತು ಹೆಸರು ಹೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಮಹದೇವ ಪಾರ್ವತಿ ಗಂಡನೆಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ.

ಪಾರ್ವತಿಯ ಕೈ ಹಿಡಿದಮೇಲೆ ಅವನ ಮೂರೇಲೆ ಎಂಬ ಮೊದಲ ಉಪನಾಮ ಮರೆಯಾಯಿತು. ಬರೀ, ಎಂ. ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಎಂ. ಎಂ. ಎಂದರೆ ಮಂಗನ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆಂದೂ—ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮೂರ್ಖನೆಂದು ಅನ್ನಬಹುದೆಂದೂ—ಬಲವಾದ ಸಂದೇಹ ಬಂದಿತ್ತು. ಮಾದೇವನಿಗೆ. ಪಾರ್ವತಿ ಯನ್ನೇ ಕೇಳಿದ್ದ ಒಂದು ದಿನ.

“ಪಾರ್ವತಿ”

“ಎನ್ನೊಂದ್ರೆ”

“ಎಂ.—ಅಂದರೆ ನಿನಗೇನ್ನೆನ್ನೈತೆ—”

“ನನಕೆ—ಎಂ—ಅಂದರೆ ಮೂಗುತಿ ನೆನಪಾಗುತ್ತೆ.”

“ಮಂಗ ಅಂತ ನಿನಗೆ ಅನ್ನಿಸೊದಿಲ್ಲೇನು?”

“ಛಿ—ಹಂಗ್ಯಾಕಂತೀರಿ—ಮನ್ಮಥ ಇದ್ದ ಹಂಗೆ ಇದ್ದೀರಿ”

“ಹೌದೆ!—ಎಂ. ಅಂದರೆ ಮೂರ್ಖಾಂತ ಅಂತಾನೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಸಹ ಗುಮಾಸ್ತೆ....”

“ಅದು ಇದ್ರೂ ಇದ್ದೀತು ಬಿಡಿ”

—ಎಂದು ಅಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು ಪಾರ್ವತಿ. ಹಾಗೆಂದಾಗ ಮಹದೇವನಿಗೆ ಬಹು ದುಃಖವಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ತಾನು ಮೂರ್ಖನೂ ಇರಬಹುದೇ ಎಂಬ

ಶಂಕೆಯೂ ಮೂಡಿತು. ಈ ಅನುಮಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸಲು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ
'ಎಂ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರ ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದು. ಮತ್ತೆ ಮಡದಿಯ ಮರೆಹೊಕ್ಕು.

“ಪಾರ್ವತಿ 'ಎಂ' ಬಹಳ ತ್ರಾಸು ಕೊಡುತ್ತೆ”

“ಅದಕ್ಕೇನಂತೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರಾಯ್ತು”

“ಅಥೆಂಗಿ ಆಗ್ತದೆ. M ಅಂದರೆ ನಮ್ಮೂರು ಮೂಗೂರು—ಅಜ್ಜ
ಮಾದೆವಜ್ಜ—ತಾಯಿ ಮಲ್ಲವ್ವ—ಮಾಸ್ಟರು ಮುರಿಗಪ್ಪನವರು—ಮೇಲಾಗಿ
ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಮಹೇಶ್ವರಪ್ಪನ್ನ ತೆಗೆದಂತೆ ಆಗ್ತದಲ್ಲೆ....”

“ಬರೇ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಅಜ್ಜ ಅವ್ವಂದಿರ ನೆಪ್ಪೇ ಆ 'ಎಂ' ಒಳಗೆ. ಆಗಿದ್ರೆ
ನಮ್ಮ ತೌರುಮನೆ ನೆಪ್ಪೇ ಬ್ಯಾಡೇನು”

“ನೀನೇ ದೆವ್ವನಹಂಗಿ ಎದುರಿಗೇ ಇರ್ತಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನೆಪ್ಪು ಬೇರೆ
ಬೇಕೇನು?....”

“ನನ್ನ ಹಂಗೇ ನೀವೂ ಇಲ್ಲೇನು—'ಎಂ' ಜೊತೆಗೆ 'ಪಿ' ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೇಬೇಕು....”

“ಯಾಕೆ ?”

“ಪಾರ್ವತಿ—ನಂದು ಇಲ್ಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು—ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ನಿಮ್ಮನ್ನ
ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ನನಗೆ ಗಂಟು ಹಾಕಿದರಲ್ಲ—ಪರಶುರಾಮಪ್ಪ—ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮಪ್ಪ
ಪಂಚಾಕ್ಷರಪ್ಪ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮೂರೂ....”

“ಹೌದು ಪುಂಗನೂರು ಪರಶುರಾಮಪ್ಪನ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಕ್ಷರಪ್ಪನ ಪುತ್ರಿ
ಪಾರ್ವತಮ್ಮನ ಗಂಡ ಮಾದೇವಾ ...ಅಂತ ಇರಲಿಂತಿ ಹೌದಲ್ಲೋ?”

“....ಹೌದ್ರೀ....ಅದೇ ಚೆನ್ನ”

“ಪೀ—ಪಿ—ಪಿ ಪಿ—ನಾಲ್ಕು ಪೀಪಿ ಆಗ್ತದಲ್ಲೇ.”

“ನಾಲ್ಕು 'ಪಿ' ಎಲ್ಲಿದು.”

ಪುಂಗನೂರು—ಪರಶುರಾಮಪ್ಪ—ಪಂಚಾಕ್ಷರವ್ವ — ಪಾರ್ವತಿ ನಾಲ್ಕು
ಆತೋ ಇಲ್ಲೋ....”

“ಹೌದು ಆಯ್ತು—ಆದ್ರೇ ನಾಲ್ಕು 'ಪಿ' ನೂ ಇಟ್ಟೊಳ್ಳೇಬೇಕು....”

“ಪಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮಾದೇವ....ಅಂತ ಬೋರ್ಡು ಬರಸೂಂತಿಯೇನು....”

ಛಿ ಛಿ....ಹಂಗಲ್ಲಿಬಿಡ್ತಿ —ಬರೇ 'ಪಿ' ಅಂತಿಟ್ಟೊಳ್ಳಿ....ಆತೋ ಇಲ್ಲೋ....”

“ಪಿ. ಮಾವೇವಾಂತ—ಇನ್ನೆನು ಹಂಗಾರೆ —”

”ಹಾಂ....ಸರಿ ಅದೇ ಸರಿ—ಏ ಎಂ. ತೆಗೆದುಬಿಡ್ತಿ ...”

“ಪಿ ಅಂದ್ರೆ 'ಪಂಗನಾಮ' ಅಂತ ಜನ ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ರೆ ಹ್ಯಾಂಗಾ ?....”

“ಪಂಗನಾಮ ! ...ಅದರ ನೆನಪು ಯಾಕೆ ಆತು ನಿಮಗ ! ...”

“ನಿನ್ನ ತಾರು ಮನಿಯವರ ನೆನಪಿಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರ ಮುಂದೆ 'ಪಿ' ಅನೊ ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡ್ರೇ—ನೀನು ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಲ್ಕು ಪಕಾರಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರೋದೂ.... ..ಇಂಥಾ ಎಸೂಳನೆ ಮನ್ಮಥ ನಿನ್ನಂತ ಭಾರೀ ಧೊಡ್ಡ ಧಡ್ಡ ಹುಡುಗೀನ್ನು ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು 'ದೊಡ್ಡ ಪಂಗನಾಮದ 'ಪ' ಕಾರ ಜನಾ ಯೋಚಿಸ್ತೀರೇ ಹೊರ್ತು ಪಾರ್ವತಿ—ಪುಂಗುನೂರು ಪರಶು—ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಅಲ್ಲ—ಅರ್ಧ ಆತೇನು.....”

“ಅಷ್ಟೇನೋ ಇನ್ನೂ ಏನಾರ ಟೀಕಾ ಉಳಿದುದೋ—” “ಅದೇ—ಇನ್ನೂ ಅದೆ. ನಿನ್ನ ತಾರು ಮನಿ ಪುಂಗನೂರು ಅಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಊರು ಪುಂಗನೂರು ಆಗಬೇಕಿತ್ತು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೊಂಡು ಯಮ ಧೈರ್ಯವಾಡಿ ನಿನ್ನ ಭಾರೀ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ತಾಳಿಬಿಗಿದೆನಲ್ಲ .. ಅವತೇ ಬಿತ್ತಿ ನನಗೆ 'ಪಂಗನಾಮ' ಪಾರ್ವತೀ—” “ಹೌದು—ನಮ್ಮಪ್ಪಗೇ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದೆ—ನಿಮಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರು—ದಿಕ್ಕಿಲೈ ಪರದೇಶಿ ಹಂಗೆ ಅಲೀತಿದ್ರೀ—ನಮ್ಮಪ್ಪ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದು ನನಗೆ ಕಟ್ಟು ಹಾಕಿ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಕೆಲಸಾನೂ ಕೊಡಿಸಿ ಒಂದು ಆಕಾರ ರೊಟ್ಟಿ ಹತ್ತೂ ಮುಂದೆ ಹಂಗೆ ಬಾಳ್ವೆವು ಮಾಡೂಹಂಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಪಂಗನಾಮ ಆತಲ್ಲೆ—ನೀವೇನು ಮಾಡೀರಿ ಹೇಳಿ—ಮನಶ್ಯಾಗೇ ಉಪಕಾರ ಮರಿಯೋ ಗುಣ ಭಾಳ ಕೆಟ್ಟದು.....”

“ನಾನೀನೆ ಉಪಕಾರ ಮರ್ತಿರೋನೂ—ನನ್ನ ರೇಗಿಸಬೇಡಿ ಕೇರಿಗೆ ಕೇರಿಯೇ ನನ್ನ ಮತ್ತು ನಿನ್ನೇ ನೆನಪು ಇಟ್ಟೊಂಡಿರೇವಾಗ ನಾನ್ಯಾವಲೆಬ್ಬಿ”

“ಏನು ಹಂಗಂದ್ರೆ—”

“ಮೂರೆಲೆ ಮಹದೇವ—ಎಂ. ಮಹದೇವನ್—ಮಾದೇವ—ಅಂತಂದ್ರೆ ಯಾರಿಗಾರೂ ಗೊತ್ತಾಗತ್ತೇನು ?—ಇಲ್ಲ—ಅದೇ ಪಾರ್ವತಿ ಗಂಡ ಅಂತಂದ ಕೂಡ್ಲೆ ಜನ ನನ್ನ ಗುರ್ತು ಹಿಡಿತಾರೆ—ಇದರಾಗೇ ನನ್ನ ತನ ಏನು ಉಳಿದದ ಎಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ತನಾನೇ ಆಗೇದಲ್ಲೇ....”

“ಅದಕ್ಕೇ ಅಂದೆ ನಾನು ‘ಪಿ’ ಅಂತ ಇಟ್ಟೊಳ್ಳೇಪ”

“ಅದಕ್ಕೇ ಅಂದೆ ನಾನೂಕೂಡ ನಾನು ನಾನಲ್ಲ — ನಾನು ನೀನೂಂತ”

“ಆದರೆ ಏನಂತೆ ಏಳಿ — ನಾನು ನೀನಾದರೇನು — ನೀವು ನಾನಾದರೇನು —
ಅವರಿಂದ ನಿಮಗಾದ ನಷ್ಟ ಏನು ? ”

“ನಷ್ಟ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಉಳುದುದಾದ ಏನೇ — ಅಂಗಡಿ ಗೋವಿಂದಾ ಮೊನ್ನೆ
ಅಕ್ಕಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಏನಂದ ಗೊತ್ತೆ ? ”

“ನಂಗೇನು ಗೊತ್ತು”

“ಪಾರ್ವತಮ್ಮನೋರ ಯಜಮಾನಿಗೆ ಆರುಕಾಲು ಸೇರು ಧಸಕ್ಕೆ
ಅಳಿಯೋ... ಅಂತ ಅಂದ”

“ಹ ಹ ಹ ಹ... ಆಮೇಲೆ”

“ಆಮೇಲೆ — ದರ್ಜಿ — ಅವನ — ಅಫಿಸು ಜವಾನ — ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ನನಗೆ
ಗುತ್ತಿರೋರೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಗಂಡಾಂತಲೆ ಗುರ್ತು ಹಿಡಿತಾರೆ ಹೊತ್ತು ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ
ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಬ್ಬರೂ ಕರಿಲಿಕ್ಕೆ ವಲ್ಲೇಂತ ಅಂತಾರೆ”

“ಸರಿ ‘ಚರ್ವಿತ ಚರ್ವಣ’ ಅಂತ ನಮ್ಮಜ್ಜ ಪಾಪಣ್ಣಜ್ಜ ಅಂತಿದ್ದ —
ಆಡಿದ್ದೇ ಮಾತು ಯಾರೆ ಆಡ್ತೀರಿ — ನಾನು ಇಂದೇ ಊರೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ
ಬರ್ತೆನಿ — ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ಯಜಮಾನ್ರಂತ ಕರೀಬ್ಯಾಡಾಂತ”

“ಅಯ್ಯೋ ಗ್ರಹಚಾರೇ — ನಿನಗೇನು ಬಂತೇ ಬ್ಯಾನೀ — ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ
ಮುಂದೆ ಭಾಜಂತ್ರಿ ಬ್ಯಾಂಡು ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ನಾ ಹಿಂದೆ ನೀ ಮುಂದೆ ಗ್ಯಾಸ್
ಲೈಟಿನ ಬೆಳಕಿನಾಗಿ ಪುಂಗನೂರ ಕೇರಿ ಕೇರಿವಳಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಮೆರಿದೀವಿ. ಅಂಥಾದ್ರಾಗೇ ನೀನು ನನ್ನ ಯಜಮಾನ್ರಂತ ಕರೀಬ್ಯಾಡ್ತೀಂತ
ಅನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಂಗೆ ಮನಸು ಬಂತೇ ಪಾರಿ ...”

“ಅದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಹಂಗ ಅನ್ನಾಂತ ಹೇಳಿಕೊದ್ದಿದ್ದೀರಿ....
ಅಂಥೆಗೆ ನೀವು ಊಫಿ ನಾವು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಆಚೆ ಈಚೆ ಓಣಿ ಮನೆ
ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಹೆಣಮಕ್ಕಳು ಏನಂತಿದ್ದು ಗೊತ್ತೆ ? ”

“ನನಗೆ ಹೇಳ್ಕೇ ಇಲ್ಲ ನೀನೂ.... ಏನಂತಿದ್ದ್ರಂತಾ....”

“ಬ ಸ್ಲಿಂಗಿ — ಸಿದ್ಧ ಪು — ಮಂಜುಳ — ಸುವರ್ಣ — ಶಾಂತಕ್ಕ — ಶಿವಮ್ಮ —
ಗಿರಿಜ — ಉಮ — ಮತ್ತೇ....”

“ಮತೇಂತ ರಾಗವಳದು ಪುಂಗನೂರ ನಿನ್ನ ಹೆಂಗೆಳೆಯರ ಪಟ್ಟಿನೇ ಕೊಡ
ಬ್ಯಾಡ ಏನಂದ್ರು ಅವರು ಅದು ಹೇಳು ವೊದಲು”

“....ಛಿ ನಾಚಿಕೆ ಅಗತ್ತೆ ಬಿಡ್ರಿ ಹೆಳ್ಳಕ್ಕೆ....”

“ನಾಚಿಕೆಪಟ್ಟ ಕೊಂಡ್ರೆ ಹ್ಯಾಂಗೆ ಪಾರಿ.. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಾರು
ಯಾರಿದ್ದಾರೆ—ನನ್ನ ಅತ್ರನೂ ನಾಚಿಕೆ ಏನು....ಪಾರೀ....ನನ್ನ ಪಾರುವಾಳ
ಏನಂದ್ರೆ ಅವರು ಹೇಳು ನನ್ನ ಮುದ್ದೇ”

“ಥೂ ಸುಮ್ಮನಿರಿ—ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋತು....”

“ಪಾಡರು ಮತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರಾತು ಬಿಡು....ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಚೆನ್ನ”

“ಹೇಳ್ತಿನಿ ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಸರಿದು ಕೂಡ್ರಿ ಮತ್ತೆ....ಹಾ ಹಂಗೆ....ಮತ್ತೆ
ಅವರಂದ್ರೂ—‘ಪಾರ್ವತಿ ಗಂಡ—ಒಳ್ಳೇ ಚಲುವ ಮನ್ಮಥ ಇದ್ದಂಗೆ ಇದ್ದಾನೆ
ಕಣ್ಣೇ....ಅವನೇ ಕಣ್ಣಾಗಿ—ಪಾರಿನೇ ಗಂಡಾಗಿದ್ದರೆ ಚೊಲೋ ಇತ್ತು....
ಅಂತಂದ್ರು ...”

“ಅಯ್ಯೋ ರಾಮಾ ಕಡೆಗೂ ನನ್ನೇ ಹೆಣ್ಣು ಮಾಡಿ ನಿನ್ನೇ ಗಂಡು ಮಾಡಿದರೇ
ಆ ಪುಂಗನೂರು ಹೆಂಗಸರು.”

“ಅವರು ಹಂಗೆ ಅಂದರೆ ನೀವು ಗಂಡಸು ಸುಳ್ಳೇನು ಬಿಡ್ರಿ—ನಾನು ಹೆಂಗರ
ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲೀ ‘ಎಂ’ ಬಾಬತ್ತು ಮನ್ಮಥನ ಹಂಗೆ
ಕಾಣ್ತೀರಿ”

“ಮಾತು ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಬಂತು ಬಿಡೆ—ಕಡೆಗೂ ಬಂದದ್ದು M
ಹತ್ತರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಡ್ತಲ್ಲಾ”

“ಹೌದು ನೋಡ್ರಿ—P ಅನ್ನೊದು ಬಿಟ್ಟ ಹಂಗೆ ಆಯ್ತು....ಅಂದ ಹಾಗೇ
ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಟೀಕಾನೇ ಮರ್ತಿದ್ವೆ”

“ಯಾರು ಆ ಟೀಕಾಚಾರ್ಯ ? ”

“ಮತ್ತೆನ್ಯಾರೂ—ಆ ಪುಂಗನೂರು ಪು-ಪುಂಗವರೇ”

“ಸರಿ—ಏನು ಟೀಕಾ ಆದೂ”

“ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹಿಲಾರನ ಬೆಳಕಿನಾಗಿ ಹೊರಟಿತ್ತಲ್ಲ—ನೀವು
ಕುದುರಿಮ್ಯಾಲೆ ಕೂತ್ತಿದ್ದಿರಿ ನೋಡ್ರಿ ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ನೆಲ ತಾಕತಿದ್ದವಂತೇ
... ಅದಕ್ಕೇ ಆ ಕುದುರೀ...ನಾಚಿಕೆ ಅಗ್ತಾದೆ ಹೆಳ್ಳಕ್ಕೆ”

“ ನೀನು ಸಾಚಿ ಕೊಂಡ್ರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದುಲ್ಲಾಂತ ತಿಳಿದೇನು—ನನ್ನ ಕಾಲು ನೆಲ ಸಾರಸ್ತಾ ಇದ್ದುವೂ....ಸಾನು ಆ ಗಿಡ್ಡ ಕುದುರೆಯ್ಯಾಲೆ ಕೂರಿದ್ತೂ ಕತ್ತೆಯ್ಯಾಲೆ ಕೂತಂತೆ ಇತ್ತು ಅಂತ ಅಂದ್ರು ಹೌದಲ್ಲೊ ಆ ಪುಂಗನೂರು ಪೆಂಗರುಅನ್ನಿ—ನನಗೇನು ಅವಮಾನ ಇಲ್ಲ ಪಾರ್ವತಿ—ಬರೇ ಕತ್ತೆಯ್ಯಾಲೆ ಕೂತಿಲ್ಲ ಮುಂದೊಂದು ಕತ್ತೇ ಮರೇ ನೂಕೂತಿತ್ತು....ಅಂತ ಅಂದಿರಬೇಕು ನಿನ್ನ ನೋಡಿ .. ”

“ನಮ್ಮೂರವರಿಗೆ—ಯಾರು ಮೂರ್ಖ ಯಾರು ಅಲ್ಲಂತ ತಿಳಿತದೆ ಬಿಡ್ತಿ....”

“ಮತ್ತೆ ಮೂರ್ಖ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತಲ್ಲೇ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೇ....”

“ಬರಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಕು—M—ಮತ್ತು P... ಹಾಂ—ಹೌದ್ರೀ— ಮತ್ತೇ ಮಹದೇವಯ್ಯ—M P ಅಂತ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಬಿಡ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತೆನೆ ಬಗೆ ಹರಿತದೆ.

“ಅದು ಹೆಂಗೇ....”

“ಸೈ ಬಿಡ್ತಿ - ಮೆಂಬರ್ ಆಫ್ ದಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನೀವು....”

“M. P.—M. P. ಮಹದೇವ!! ಹೌದೇ—ಬಹಳ ಶ್ಯಾಕಣ್ಯಾ ಹೆಣ್ಣು ನೀನು”

“ಪುಂಗನೂರು ಪಾರ್ವತಿ ಅಂದ್ರ ಕಡಿಮಿ ಏನು—M ಅಂದ್ರ ಮೂರ್ಖ— ಅಂತ ತಿಳಿ ಬ್ಯಾಡ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಿ M for ವ.ನಿ ಹೌಸ P ಅಂದ್ರ ಪಾರ್ವತಿ M. P.—ಸರಿ ಆತಲ್ಲ—”

“ಸರೀ ಆತು ಪಾರ್ವತಿ ನನ್ನ ಇನಿಸಿಯಲ್ಸ್ M. ಇದ್ರ ಏನೋ ಕುಕ್ಕುತಿತ್ತು —ನೀನು P ಸೇರಿಸಿ ಬಗಿಹರಿಸಿದಿ—ಲೇಡೀಸ್ ಶಹಣ್ಯಾರೂಂತ ಹೇಳಿದ್ದುದ್ದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ...”

—ಬಾಗಲಿಕ್ಕುವನು ಮಹದೇವ ಪಾರ್ವತಿ ಗೆದ್ದ ಹದ್ದಿನಂತೆ ಅವನ ಬಾಹು ಗಳಲ್ಲಿ ಹುದುಗುವಳು

— ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

✽ ಶಾಂತ್ರಿ ✽

(ಮಾತಿನ ಲಗ್ನಿಗರಿಗೆ ಅರ್ಪಿತ)

ಶಾಂತಿ ನಮಗಂದು ಬಹುದಂದು ಬಹುದು—||
ವೇದಿಕೆಗಳೆದಾಗ ಮೌನ ಮಾತಾದಾಗ
ಭಾಷಣದ ಬಾಯಿಗಳು ಮುಚ್ಚುವಾಗ—

ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳೆಲಿ ಜಾತ್ರೆಯಲಿ ಸಂತೆಯಲಿ
ಸಂಗೀತ ನಡೆದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ
ಹತ್ತು ಜನ ಕಲಿತಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ
'ಸಭಿಕರೇ' ಎಂದೊಬ್ಬ ತೊಡಗದಾಗ—

ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳ ಪಡೆವ ಚಪಲ ನಿಲುವಂದು
ಗಾದೆ ಎರಚುವ ಗೀಳು ತೊಬಗುವಂದು
ಉಪಕಥೆಯ ಕಂತೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚದಿರುವಂದು
ಉಪದೇಶ ದಾಹವದು ಅಡಗುವಂದು—

ಆಡದೇ ಮಾಡುವುದ ಕಲಿಯುವಂದು
ಬಿಳಿ ಅರಿವಿನಿಂದದೇ ತೃಪ್ತಿ ಪಡುವಂದು
ಮಮಕಾರ ಮಂತ್ರವನು ಘೋಷಿಸುವ ಕೀಳಾಸೆ
ಮನದಾಳದಿಂದಳಿಸಿ ಹೋಗುವಂದು—

ಹರಿತ ನಾಲಗೆಯೆಂಬ ದಪ್ಪ ಕೊರಳೆಂಬ
ಅಡಿದೆ ಅಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸುಖವೆಂಬ
ಜಗ ನಡೆವುದೇ ತಮ್ಮ ಗಂಟಲಿಂದೆಂಬ
ಮಾತಿಗರ ಹೆಮ್ಮೆಯದು ಮುರಿಯುವಂದು—

ಎಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗಧೀನ ಸಭೆಯ ಮಂದಿ
ಎಮ್ಮಧೀನದ ದಾಸ ಮೇಜು ಗಡಿಯಾರ
'ವೈಕ್' ಹಿಡಿದು ಒದರಿದ್ದೆ ನಿತ್ಯಸತ್ಯವದೆಂಬ
ಮಾತಾಳಿಗಳ ಭ್ರಮೆಯು ಹಿಂಗುವಂದು—

ಶಾಂತಿ ನಮಗಂದು ಬಹುದಂದು ಬಹುದು.....

(ವಿ. ಸೀ. ಅವರ ಪಾದ ಮುಟ್ಟಿ)

—ರಾಮಿ

ವಟ-ವಟ

ಶಾಂತಾರಾಮ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಒಂದು ತರಹಾನೇ ಇದ್ದ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದು, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಮಿಕ್ಕಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ಚಕ್ಕರ್ ಹೊಡೆದು, ಗಿಡ ಮಂಗನ ಆಟದಲ್ಲಿ ಆತೀವ್ರ ಸಾಧನೆ ಪಡೆದಿದ್ದ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಜೀವನ ಯಾತ್ರೆಯ ಬಡಕು ದೋಣೀಲಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ, ಶಾಂತಾರಾಮನ ನೆನಪೇ ಮರೆತು ಹೋಗಿತ್ತು.

ಮೊನ್ನೆ ನಾವು ಮೂರು ಜನ ಅಕೌಂಟೆಂಟುಗಳು, ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ [ವರ್ಗವಾದ] ಹಳೇ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ರವಾನಿಸುಕ್ಕೆ ಹೋದೆವು. ಅವರು ಪೋರ್ಟರ ಹತ್ತಿರ ಜೋರುಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಟ್ರಂಕು ಹಾಸಿಗೆನ ತಾವೂ ಅವರ ಅಮ್ಮಾವರೂ, ಮಕ್ಕಳು ಸಾಗಿಸಿದಾಗ ದೂರದ ಕಂಭದ ಆಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ ಏನೋ ಯಾರನ್ನೋ ಹುಡುಕುವವರ ಹಾಗೆ ನಟಿಸಿದ್ದೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರು ರೈಲು ಬಂಡಿ ಹತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಅವಸವರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟದ್ದೂ ಮುಗಿಯಿತು.

ಇನ್ನೇನು ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕು! “ಸ್ವಾಮಿ” ಅಂತ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಾವಿ ಧರಿಸಿದ, ಲಕ್ಷಣವಾದ ಬಿಳಿ ಗಡ್ಡ ವಿಸೇ ಹೊತ್ತು ಕಮಂಡಲು ಹಿಡಿದ ಸನ್ಯಾಸಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ! ಇವನು ನನ್ನನ್ನಾದರೂ ಯಾಕೆ ಕರೆದಾನು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವನೇ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನನ್ನ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹಾಕಿ, ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಶಾಂತಾರಾಮ ಕಣೋ! ಅಂದ, ನಮ್ಮಾಕೆ ತೌರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ದೈರ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಶಾಂತಾರಾಮನನ್ನು ನಮ್ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ಭಿಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಚಾತುರ್ದಿನ ಕೊಂದು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಊಟ, ರಾಮಾನಂದನ ಉಪವಾಸ ಆದಮೇಲೆ, ಮಾತಾಡುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂತೆವು. ಏನೆಲ್ಲಾ ವಾತುಗಳು, ಏನೆಲ್ಲಾ

ಹಳೆ ನೆನಪುಗಳು ಎಂತೆಂತ ಕುಹಕಿಡಿಗಳು. ನಂತರ ನನ್ನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸಾರ ಒಂದಿಗರ ತರಹ ಸವೈ ಚರಿತ್ರೆ. ಅನಂತರ ಅವನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ. ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಚಾತುರ್ಮಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ, ಶುದ್ಧಾನಂದರ ಜತೆಗೆ ಹೊರಟದ್ದು. ವಾರಣಾಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರ ಪರಿಚಯವಾದ್ದು ಹೀಗೆ ಈ ಆನಂದದ ಸಾಲು ಸಾಲನ್ನೇ ಗುರುಗಳನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಂತರ ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಕಾರಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆರಾಧಿಸಿ, ಜೀನಾಚಾರ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಲು ಹೋದುದು. ಆಗ ಪಕ್ಕದ ಕೊಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಪ್ಪೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವಟವಟದ ಆರ್ಚಿಸ್ವಾ ಶುರುವಾಡಿ ತಪೋಭಂಗ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕೋಪದಿಂದ ಆಗ ಶಾಂತಾರಾಮಾನಂದನು ಕೊಳದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೂ, ತತ್ಫಲವಾಗಿ ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ “ಸಿದ್ಧ ! ನಿನಗೇನು ವರ ಬೇಕು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಶಾಂತಾರಾಮಾನಂದನು, “ಪರಶಿವಾ ! ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಆನಂದ ವನ್ನೈದಿದ್ದೇನೆ, ಅಭಿರಾಮ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಪ್ಪೆಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಟದಿಂದ ಶಾಂತನಾಗಿಲ್ಲ. ವಟವಟಗುಟ್ಟುವರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ವರವ ಕೊಡು” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಪರಶಿವ ಒಪ್ಪಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ.

ಅನಂತರ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು, ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳೂ ಇವನ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಬಂದುದು. ಜನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ವಟ ವಟಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಡೆಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಶಾಂತಾರಾಮಾನಂದನು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟದ್ದೂ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ.

“ಎನಂತ ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟೆ” ಎಂದೆ.

“ವಟವಟಗುಟ್ಟೋ ಕಪ್ಪೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಒದ್ದಾಡಲಿ, ಲೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪೆಗಳಾಗಿ ವಟವಟಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ನರಳಲಿ” ಎಂದೇ ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟೆ” ಎಂದ ಶಾಂತಾರಾಮಾನಂದ.

ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೨ ಗಂಟೆ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕಾಲದ ಮಳೆ ಹುಯ್ಯಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಕುಂಟೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ನಿಂತಿದೆ. ನಮ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ದಿನಕ್ಕೆ ೨ ಗಂಟೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆಂದು $\frac{1}{2}$ ಗಂಟೆ ನೀರು ಈ ಕುಂಟೆಯ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ನಾವು ಬಹು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ರಾತ್ರಿ ಆ ಕುಂಟೆಯಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ವಿಧ ವಿಧ ರಾಗದಲ್ಲಿ

“ವಟವಟಗೀತ, ಜನಸದ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆ ಶುರುವಾಯಿತು. “ನಾನೇನಂದೆ?”
ಎಂತ ಶಾಂತಾರಾಮಾನಂದ

ಇದೇನು ನೀನಂದಿದ್ದು. ಈ ಕುಂಟೇಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳೋವಾಗ ಕಪ್ಪೆಗಳು
ಹೊಡೆದೇಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದೆ.

“ಹಾಗಲ್ಲ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳು! ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಂಟಲ ಕಪ್ಪೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ
ತರಹ ಧ್ವನಿ ಹೊಡುತ್ತೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಪ್ಪೆ ವಟವಟ ಕೇಳು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ
ತರಹ ದನಿ ಮಾಡಿರುತ್ತೆ. ಅದೋ ಆ ಕಪ್ಪೆ ಧ್ವನಿ ಕೇಳು ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವನಂತೆ
ವಟವಟಮಾಡುತ್ತೆ—ಸ್ವಲ್ಪ ಬೋಲ ಬೋಲದ ಛಾಯೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳು ದನಿ
ಸಂತೆ ಇದ್ದಾಗಿದೆಯಲ್ಲ. ಅದೇ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ.

ಅವನು ವಿವರಿಸಿದಾಗ, ದಿಟ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಅವನ ಪ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಆ
ಭಲ್ಲೂಕಗಳ ಸಾಮೂಹಿತ ಗೀತೆ, ಮನೆಯ ಏಕಾಂಗ ಶಾಂತಾವರಣ. ಹಾಯಾಗಿ
ನಿದ್ರೆ ಬರಿಸಿತು.

—ಸ್ವಾಮಿ

ಚಟಪಟ ಪಟಪಟ ಎಂಬ ಮೆಲುದನಿಗೇ ಜ್ವರ ಬಂತು ಅವನತ್ತ ಮಗಳಿಗೆ!
ತರಗಲೆಯಂತೆ ತತ್ತರಿಸಿದಳು ತರಳೆ! ಕೊರಗಲೆಯಂತೆ ಕೋಡಿ ಹರಿಸಿದಳು
ಕೋಮಲೆ! ಅಬ್ಬಾಬ್ಬಾ ಎಂದೊರಲಿದಳು ಅಬಲೆ! ಐವನ್ನೇದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು
ಮಹಾ ಶೂರಳು ಕಾದಿ ಕೋವಿ ಹಿಡಿದಳಂತೆ, ಈ ಚಟಾಕಿ ಸರ ಕೇಳಿ ಬೆದರಿ
ಬೆಪ್ಪಾಗಿ ಬಾಯ್ಬಿಡಿದಳು, ಏಂ ಹೇಡಿತನಂ, ಮೂಗು ತುದಿಯಲಿ ಬೆರಳನಿರಿಸಿದಳು,
ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಯುವಪರಂಜಿ ದೇವಿ

ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟು, ಮಾವ, ಹುಡುಕಿ ಹುಡಕಿ! ರೂಹಿಲ್ಲದ ನೋಹಿಲ್ಲದ,
ಡಿಗ್ರಿ ಇಲ್ಲದ, ನೌಕ್ರಿ ಇಲ್ಲದ, ರೀವಿಲ್ಲದ ರೇಂಕಾರರಹಿತ, ಬೆಪ್ಪಂಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು
ಮಗಳ, ದುಡಕಿ ದುಡಕಿ! ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳೇ ಕಣ್ಣೀರು, ಅವಳ ಆಸೆಯೆಲ್ಲವೂ
ತಣ್ಣೀರು! ಅದರಾಮಾವ ಎಮ್ಮೆಲ್ಲೆ ಬಿನ್ ಹತ್ನಿ, ಕೊಡಿಸಿದನು ನೌಕರಿಯ
ದುಡಿಸಿದನು ಚಾಕರಿಯ, ಕಿರಿಸಿದನು ಹಲ್ಲ, ಮುಡಿಸಿದನು ಮಲ್ಲಿಗಯ, ತೊಡಿಸಿದನು
ಬುಷ್ಟೋಟ, ಜೈ ಎಂದಳು ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಯುವಪರಂಜಿದೇವಿ.

ಲಂಚ್ ಆದಮೇಲೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಶುರು

ಮಲತಾಯಿ ತಿಥಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹಬ್ಬದ ದಿನವೇ ಬರೋ ಹಾಗೇನೇ ನಮ್ಮ ಹಳೇಕಾಲೇಜು ಡೇಕೂಡ ನಮ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಇರೋವಾಗಲೇ ಬರುತ್ತೆ. ನನಗೇನೋ ಆಸೆ ಹಳೇ ಕಾಲೇಜು, ಹಳೇ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಳೇ ನೆನಪುಗಳು, ಅನುಭವಿಸೋಣ, ಮೆಲಕು ಹಾಕೋಣ ಅಂತ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಲತಾಯಿಯ ಅವಿವೇಕದ ಸಾವಿನಿಂದಾಗಿ ನನಗೆ ಈ ಅನುಭವ, ಎಲ್ಲಾ ಸುಖ ಅನುಭವಗಳಂತೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ.

ಕೆಟ್ಟದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಎಂದು ಕಾಲೇಜ್ ಡೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಳೆಯ, ಹೊಸ ಹುಡುಗರ ಕ್ರೀಡಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ರಾತ್ರಿ ರೈಲು ಹತ್ತಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯಿ ತಿಥಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮನೆ ಸೇರುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಆಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಹೋದ ವರ್ಷ ಕಾಲೇಜ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಹೋದಾಗ, ಹೊಸ ಹುಡುಗರ, ಹಳೆ ಹುಡುಗರ ಅಂತರಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಳೇ ಹುಡುಗರ ಟೀಮಿಗೆ ನಾವು ಆರೆ ಜನ ಇದ್ದದರಿಂದ, ಆರು ಜನರ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚನ್ನೇ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು.

ಹೇಳಬೇಕೇ? ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು! ಮಾನಗೆಟ್ಟು!! ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸಾನೇ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್. ಆರು ಬಸಿರು ಮುಖದ ನಾವು ಆರು ಜನರೂ ಠಾಕೋ ಠಾಕ್ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಆಕಳಿಸುತ್ತಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಂತಿದ್ದ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಮಿರಿ ಛಂಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಷಣ್ಮುಖಗಳು ಹೈಕಳು, ಸಾರ್ ಸಾರ್ ಬನ್ನಿ ಸಾರ್ ಅಂತ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ, ದಾದಿಗಳ ಮಾದರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡವು.

“ಮಲಗೋವಾಗ, ಚೀಟಿ ಆಟ ಮುಗಿಸಿ, ರಾತ್ರಿ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತ್ತು. ಎದ್ದಾಗ ಹತ್ತೂವರೆ. ಸರಾಯಿಯೊಳಗೆ ಇಳಿದು, ಕಂಡವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಬೂಡ್ಡಿನ ಲೇಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೇರನೆ ಬಂದೆ. ಹಶು ಕಣೋ ಹಶು” ಎಂದ, ನಮ್ಮ ಟೀಮಿನ ಪಾರ್ಥ, ಬ್ಯಾಟು ಧಾರಿ—ಸರಸತಿ.

ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ರೈಲಲ್ಲಿ ಕೂತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಒಂದು ಟೆಫಿನ್ ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಬಿರಿಯಾನಿ ತಂದಿದ್ದೆ. ಈ ನ್ಯಾಚಿಗೊಂದು. ರಾತ್ರಿ ನಿನ್ನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಕಾಲಿಯಾಗಿತ್ತು ಬೆಳಗಿನ ರೂಮಕ್ಕೆ. ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಟ ಆಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಬಿಕ್ಕಳಿಸಿದ ಬರ್ಯಾನೋದರ, ನಮ್ಮ ಬೌಲರ್ ನಂಬರ್ ಒಂದು.

“ಈ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಡೈರಿ ಫಾರಂ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆ ಆಯಿತು. ಸಗಣೆ ಎತ್ತಿ ಗಂಜಲ ಸಾರಿಸೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹತ್ತಾಯ್ತು ಒದ್ದೆ ಪರಾಯನ್ನು ಇಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಹಶು ಎಂದ ನಮ್ಮ ಯಾದವ ನಂಬರ್ ಮೂರ್, ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್, ನಕುಲ.

“ಜಟ್ಟಾ ಸಾಬೀಗಿಂತ ಜಟ್ಟಾ ಕುದುರೆ ಬಿರುಸು. ಕುದುರೇಗಿಂತ ಲದ್ದೀ ಬಿರುಸು ಅಂತ ನಮ್ಮ ನಾನಿ ಹೇಳಿದ್ದೆಳು. ಲಾಯದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದು ದಿಟ ಕಣೋ ಅಂದ, ನಂಬರ್ ಎರಡು ಬೌಲರ್, ಪಹದೀನ್ ಸಾಬಿ. ಅದಕ್ಕೇ ಸಾಷ್ಟಾಕೈ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಬಂದಿದ್ದೀನಿ. ಹುರುಳಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ತಿಂತೀನಿ. ಅಂತಂದ.

ಆಗ ಎದುರಾಳಿ ಹೈಕಳು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬೆಕ್ಕುಸ ಬೆರಗಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು—(ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅರಿತವರು)

ನಾನಂದೆ ಆಗ, “ಲಂಚ್ ಆದಮೇಲೆ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯ ಶುರು ಮಾಡೋಣ” ಅಂತ.

ಹನ್ನೆರಡು ಜನರೂ ಮತ್ತು ಎರಡೂ ಅಂವೈರುಗಳೂ ಒಪ್ಪಿ ಜಯಕಾರ ಮಾಡಿ ದರು ಲಂಚ್ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಆಯಿತು. ೨ ಗಂಟೆಗೆ ರಂಗಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆವು. ಮೊದಲು ಸಾವೇ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಗಿಟ್ಟಿಸಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಶಂಕುನ್ನು ಮೆನನ್ನನೇ ಒಂದು ಅಂವೈರ್, ಓವರಿಗೊಮ್ಮೆ ಅವ ನೆಶ್ಯ ಏರಿಸಲೇಬೇಕು. ಅವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಹೈಕಳನಿಗೆ ಅವ ನೆಶ್ಯ ಕೊಡುವ ಔದಾರ್ಯ. ಆ ಕಡೆಯ ಹೊಸ ಹೈದ ಬೌಲು ಮಾಡಿದ. ನಿಂತಲ್ಲೇ ಒಡಲು-ಅಲುಗದೆ ನರಪತಿ ಕಾಲಕಡೆಗೆ ಬಾಲನ್ನು ಸವರಿದ. ಚೆಂಡು ಹತ್ತಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮದುವೆಯ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆ ಇಳಿಯಿತು. ಕಾಲ ಕಡೆಯ ಹೈದ ನಂಬರ್ ಒಬ್ಬನ ಕೈ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ. ಜೋಡಿಸಿದ ಅವನ ಅಂಗೈ ಬುತ್ತಿಗೆ, ಚೆಂಡು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬೀಳಬೇಕು. ಇನ್ನೇನು! ಬಿತ್ತು!

ಅನ್ನೋಹೊತ್ತಿಗೆ ನೆಶ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು. ಅವ ಸೀನಿದ ಭೀಷ್ಮನಂತೆ ಮೈ ಕೈ ಎಲ್ಲಾ ಅಲುಗಿ ನಡುಗಿ ಸೀನಿದ. ಅಂಗೈ ಬುತ್ತಿ ತೆರೆಯಿತು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಚೆಂಡು ಭೂಮಾತೆಯನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿತು.

ನರಪತಿ ನಾಲ್ಕು ರನ್ನನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿದ. ನಂತರವೇ ಆ ಹೈದನ ಸೀನು ನಿಂತು ಆ ಚೆಂಡನ್ನು ಅವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೌಲರತ್ತ ಉಗ್ಗುತ್ತಾ ಎಸೆದಾಗ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

ನಾಲ್ಕುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ, ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ೩೬ ರನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಎಲ್ಲರೂ ಓಟಾದಾಗ.

ನಾಲ್ಕುವರೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳು ಗಂಟೆಯ ತನಕ ಚಹಾವಿರಾಮ. ನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಒಳರ ತನಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾಡಲು ಇಳಿದೆವು. ನಾಲ್ಕು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿರ್ಯಾನೋದರ ಮೊದಲ ಬಾಲು ಬೌಲ್ ಮಾಡಿದ. ತಿರುಪಣಿ ಚೆಂಡು ಅದು ಕಾಲ ಕಡೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಲಗೈ ತುದಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಅವ ವಿಶದೀಕರಿಸಿ ಬೌಲು ಮಾಡಿದ್ದ ಎದುರಿನ ಬ್ಯಾಟು ಹಿಡಿದ ಹೈದನಿಗೆ ಇದೊಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಚೆಂಡು ಕಂಡ. ಬಾರಿಸಿದ. ನಂತರ ಚೆಂಡೇ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಾದವೇ. ಲೆ ಪೆವಿಯಲಿನ್ನಿ ನಾಚೆಯಿಂದ ಕುರಿ ಕಾಯುವ ಹುಡುಗ, ನನ್ನ ಕುರೀ ತಲೇಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು ಈ ಚೆಂಡು ಅಂತ ಅಳುತ್ತಾ ತಂದ “ಆರು ರನ್ನು”

ಇದೇ ರೀತಿ ಆ ಓವರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಾಲ್ ಬೌಲ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೊಸ ಹುಡುಗರ ಸ್ಕೋರು ೨೪ ಆಗಿತ್ತು.

ಬೌಲರ್ ಬಿರ್ಯಾನೋದರ ಏದುಬ್ಬಸ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ. ೪-೫೨

ಆಗ ನಾನು ಬಿರ್ಯಾನೋದರನಿಗೆ ಸಮರನೀತಿ ಬೋಧಿಸಿದೆ. ಅವ ಎರಡು ನೋಬಾಲ್ ಹಾಕಿದ. ಒಂದು ಎಡಗಡೆ ಹತ್ತು ಗಜ ಅಚಿ ಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಎವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಟೀಗೊದ್ದದ ತಲೆ ತೆಗೆಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು, ಬಲಗಡೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಗಜ ಅಚಿ ಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿಬಂದ ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಬಾಬುವಿನ ಮಂಡಿಗೆ ತಾಕಿತ್ತು.

ಬೌಲಿಂಗ್ ಮಾರ್ಪಾಡಿಗೆಂದು ಮೂರು ನಿಮಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ಇನ್ನೂ ಐದು ನಿಮಿಷ ಇದೆ, ಆಟ ಮುಗಿಯಲು.

ಹೇಗೆ ಡ್ರಾ ಮಾಡುವುದು ಎಂದೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ

ಆಗ ಹೈಕಳ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಬಂದು, ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ನಂಬರ್ ಒಂದು, ಅವನ ಕಾಲು ಉಳುಕಿದೆ. ಐದು ನಿಮಿಷ ವಿರಾಮ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಅವರ ಕಡೆ ಅಂಪೈರ್ ಬಂದು ಆಗುಲ್ಲ ಎಂದ.

ನಮ್ಮ ಶಂಕುನ್ನು ಮೆನನ್ “ಆಗುಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೆಶ್ಯ ಎರಿಸಿದ. ಅ
ಎರಿಸುವಿಕೆಯಿಂದಾದ ಹೈಕಳೆಲ್ಲಾ ಸೀನಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸೀನುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.
ಐದು ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು.

ಪಂದ್ಯ ಮುಗಿಯಿತು. ಸಾವೇ ಗೆದ್ದಿದ್ದೆವು.

ನಾಳೆ ಟ್ರೋಫಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು ನಾನೇ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್—ಎಲ್ಲ ಮಹಾ
ಜನರ ಎದುರಿಗೆ, ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸಚಿವರ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ—

ಆದರೆ, ಆ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ರೈಲು ಹಿಡಿದು ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
ಮಲತಾಯಿಯ ತಿಥಿ ಅಂದು.

ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ. ದುಃಖವಿಲ್ಲದೆ.

ನೆಶ್ಯದ ಚಿಟಿಕೆಯಿಂದ, ಹೈಕಳ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ, ನಾವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ
ಗೆದ್ದ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಪಂದ್ಯದ, ಟ್ರೋಫಿಯನ್ನೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮೆಚ್ಚಿದರೂ ಮೆಚ್ಚ
ಬಹುದು. ಹೈಕಳು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುಲ್ಲವೇ

ಮಲತಾಯಿ ಬಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ. ಮಲಮಗನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮತೆಗೆಂದೇ
ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಳೇನೋ! ಅಲ್ಲವೇ?

—ಸಾರ್ಥ

“ಪದ್ಧತಿ ಅಡಿಗೆ” ಮೇಲೆ ಅಣಕವಾಡು ಬರೆದಿದ್ದು.

ನಾನಲ್ಲ ಕಣ್ಣೆ! ಸ್ವಾಮಿ ಕಣ್ಣೆ!

ಉಡುಪಿನ ಅನ್ವರ್ಥ

ಪುರುಷ

ಟೋಪಿ—ಇದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಾಕಬಹುದು,
ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ?

ರುಮಾಲು—ಏನೂ ಬಂಡವಾಳ ಇಲ್ಲದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಜರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬಾಳ
ತೋರಬೇಕು !

ಜುಬ್ಬಾ—ಏಕಾಂಗಿಯಾದವನಿಗೆ ಇದೆ ಮೋಕ್ಷ ! ಅಂಗಿ ದೋಬೀಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ.

ಪಂಚೆ—ಶೀಲವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುಲು ಪಂಚೆ ಕಚ್ಚೆ ಹಾಕಬಹುದಾದುದು.

ವೈಜಾಮ—ಮೇಲಿನ ಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಈ ಉಡುಪು ಚೆನ್ನು-ಇದನ್ನು
ನಮ್ಮ ನಮ್ಮವರು ಅನಾಗರೀಕವಾಗಿ ; ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಚೊಳ್ಳ
ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ,

ಚಪ್ಪಲಿ—ಇದರ ತಳ ಅಟ್ಟಿಗೆ ಮೊಳೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಸಿ ಆಯುಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿ
ಸಬಹುದು.

ಪ್ರಕೃತಿ

ಮುಸುಕು—ತಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದರೆ, ಮುಖ ತೋರಿಸಬಹುದಾದಾಗ, ಬೇಟೆ
ಆಡಬಹುದು. ಮುಖಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿದಾಗ, ಮುಖ ತೋರಿಸುವಂತಿರ
ದಾಗ, ಬೇಟೆ ಆಡಬಹುದು.

ಸರಗು—ಪಟ ಹಾರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಹಾರಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿತಾಕೆ ಮಾಯಾ
ಶಕ್ತಿಯ ಮಹಾ ಮೂರ್ತಿ !

ರವಿಕೆ—ಅಣುವಾದುದನ್ನು ಮಹತ್ತಾದುದಂತೆಯೂ, ಮಹತ್ತಾದುದನ್ನು ಅಣುವಿ
ನಂತೆಯೂ ಕಲಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ, ಸಾಧಿಸಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು !

ಸೀರೆ—ಅಲೆಯಲೆಯಾಗಿ, ತಿಳಿತಿಳಿಯಾಗಿ, ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿದ್ದರೂ
ಮುಮ್ಮೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿ. ತೋಳನನ್ನೂ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವ
ಶಸ್ತ್ರ !

ಚಪ್ಪಲಿ—ಹಿಮ್ಮಡಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಮುಮ್ಮಡಿ ನೆಲ ಕಚ್ಚಿ, ಯಾವ ಅಡಿ
ಕುಂಟಾದರೇನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಊನ, ಎಂಬ ಗಾದೆಗನುಸಾರವಾಗಿ,
ನಡಿಗೆಯನ್ನು ನಾಟ್ಯವೆಂದೆನಿಸುವ ಪಾದರಕ್ಷೆ !

ಸೋಗಸಾದ ಮುತ್ತು!

ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಭರಂತ ಬಂತು ಕೆಂಪುನೀಲಿ ಮೋಟಾರು ಕಾರು. ಆಟೋ ಮೋಬೈಲ್ ಅಂತ ಯಾಕೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನೋದು ಆಗ ತಿಳಿಯಿತು. ಅದರ ಪಾಡಿಗೆ ಅದೇ ಓಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಇಬ್ಬರು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆ ಮೋಟಾರು ಹಾದೀನ ತಸ್ಪಿ ಕಾಲು ಹಾದೀನ ಹತ್ತಿತು. ತಕ್ಷಣ ರಸ್ತೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಜಟ್ಟಾನ ಳು ಡಿಗ್ರಿ ಕೋಣದಲ್ಲಿ ಗುಮ್ಮಿತು. ಆ ಜಟ್ಟಾದನ ಚಾಟೆ ಕೋಲನ್ನು ಚಕ್ರದ ಕಟಕಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರೂರವಾದ ಲಟ ಲಟ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗಬೇಕು ಅವನಿಗೆ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಜಟ್ಟಾ ಬಿತ್ತು. ಜಟ್ಟಾ ಕುದುರೆ ಕಳಚಿಕೊಂಡಿತು. ಜಟ್ಟಾ ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜಟ್ಟಾ ಸಾಬೀನ ಆ ಕುದುರೇನೇ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಗಾಡೀನ ಕಾಲಿಂದ ಒದ್ದು ಸಾಬೀನ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಹೈಯವದನ ನಮ್ಮ ದೇವರು ಆಗಿದ್ದು ಯಾಕೆ ಅಂತ ಆಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಆ ವೇಳೆಗೆ ಮೋಟಾರು ಎದುರಿಗೆ ಟುಪಟುಪಸುತ್ತ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಳದಿ ಆಟೋ ರಿಕ್ಷಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ನೇರನೆ ಹೋಗಿ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯಿತು ಆ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಆಟೋ ರಿಕ್ಷಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಸೇಂದಿ ಲಾರಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಗುಮ್ಮಿತು. ಲಾರಿ ಬಾಯಿ ತೆರೆಯಿತು ಆಟೋ ರಿಕ್ಷಾ ನಂತರ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಆಗ ಎದುರು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮೋಟಾರು ನೋಡಿ ಆ ಲಾರಿ ಡ್ರೈವರು ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ! ಎಂದು ಅರಚಿದ. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಟೆಲಿಫೋನ್ ತಂತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅರಚುವಿಕೆ ತಟ್ಟಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೂ ಮುಟ್ಟಿದ್ದಿರಬೇಕು ಮೂರು ನಾಲಕು ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ನುಗಳೂ, ಐದು ಆರು ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಹೊರಟು ಬಂದು ಆ ರಸ್ತೆಯ ಆ ತುದಿ ಈ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರು.

ಕೆಂಪುನೀಲಿ ಮೋಟಾರು ಆಗ ಪಕ್ಕದ ಅಂಗಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ದೊಡ್ಡ ಚಿತ್ರವೊಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡೋ ಏನೋ, ಅಹಿಂಸೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತೇನೋ ಪಾಪ! ಕೆಂಪುನೀಲಿ ಮೋಟಾರು ತಟಕ್ಕನೆ ಬಂದು ಅರೆಸುತ್ತುತ್ತಿರುಗಿ, ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದ ಸಾಲು ಮರದ ಕಡೆಗೆ ನುಗ್ಗಿತು.

ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಲಿದ ಮರವನ್ನು ಒಂದು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿತು ಇನ್ನೊಂದು ಅಶ್ವತ್ಥ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸವರಿಕೊಂಡೇ ಸಾಗಿತು. ಆ ರಭಸಕ್ಕೆ ಅಶ್ವತ್ಥಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗ ಕನ್ನೆಯರು ಮತ್ತು ನಾಗರಾಜನು ಧರಧರನಡುಗಿ, ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದರು.

ಕೆಂಪುನೀಲಿ ಮೋಟಾರು ಅನಂತರ ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಒಂದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಂಭವನ್ನು ಸುರುಳಿ ಸುತ್ತಿದಂತೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಟಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತ್ತು.....ತಣ್ಣ ಗಾಯ್ತು.....

ಆಗ ಈ ಅನಾಹುತಗಳಿಂದ ಪಾರಾದ ನಾವು ಪಾದಚಾರಿಗಳು ಮೋಟಾರಿ ನಲ್ಲಿದ್ದಿರಬಹುದಾದವರ ಪಾಡೇನಾಗಿರಬಹುದು, ಎಂದು ನೋಡಲು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಆ ಕಂಬದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿದೆವು. ರಸ್ತೆಯ ಎರಡು ತುದಿಗಳಿಂದಲೂ ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯಾನುಗಳು, ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಂದು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದರು.

ಎಲ್ಲರೂ ಡಾಕ್ಟರು ಯಾರಾದರೂ ಇದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ರಬ್ಬರ ಕೊಳವೆಯ ಮಾಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರೊಬ್ಬನೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ.

ಆ ವೇಳೆಗೆ ಕಂಬ ಅಪ್ಪಿದ ಕೆಂಪುನೀಲಿ ಮೋಟಾರಿನ ಬಲಗಡೆಯಿಂದ ಧಳಧಳಿಸುವ ಷರಾಯಿ ಧರಿಸಿದ, ಬಣ್ಣದ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಲೂವರ್ ಬಟ್ಟೆಯ ಷರ್ಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ, ತುಟಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದ, ಒಬ್ಬ ಅರೆಬಿಳಿ ಯುವಕ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಮೋಟಾರಿನ ಎಡಗಡೆಯ ಕೆಟಕಿಯಿಂದ ಬಿಗಿಯಾದ ಲಂಗ, ಬನೀನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಕೆಂಪು ತುಟಿಯ, ನವ ಬಿಳಿಯವತಿ ಒಬ್ಬಳು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು. ತಲೆ ರುಗಾಡಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಯುವಕನನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ನಮ್ಮನ್ನೂ ನೋಡಿದಳು—

“ಎಂಥಾ ಸೊಗಸಾದ ಮುತ್ತು ಅಂತೀರಿ” ಎಂದಳು—ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ.

ಅಮೃತ ಪಡಿ

ಕೊರವಂಜಿ ಸಂಪಾದಕರ ಸಮಕ್ಷಮಕ್ಕೆ—

ಕೊರವಂಜಿಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಹಾಸ್ಯ ಬಡಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ನೀವು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಲದ ದೀಪಾವಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಅದರ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಅಕೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಕಲಿತವಳು. ಅವಳ ತಿಂಡಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲೇಬೇಕು. ನನಗೆ ಅದನ್ನು ನಾನೇ ತಯಾರಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಓದುಗರ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಿರಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ತಯಾರಿಸುವ ಕ್ರಮ:—ಎರಡು ಸೇರು ಬಾದಾಮಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸೇರು ಹಸುವಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ೧ ಸೇರು ಸಣ್ಣ ಕೈಯನ್ನು ಗಂಗಾಜಲದಲ್ಲಿಯೂ ನೆನಸಿಡಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನೆದ ಮೇಲೆ ಅವೆರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಜೊತೆಗೆ ಎಂಟು ಸೇರು ಹಣ್ಣು ಒಂದು ಸೇರು ಜೇನು, ಒಂದು ಸೇರು ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಒಂದು ಸೇರು ಗೋಡಂಬಿ ಇವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ರುಬ್ಬಬೇಕು. ಸೊಗಸಾದ ಹಿಟ್ಟು ತಯಾರಾದಮೇಲೆ ಬೇಯಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಧ ಬೇಯುವಾಗ ಒಂದು ವೀಸೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಕಾಯಿಸಿದ ತುಪ್ಪ, ಒಂದು ಸೇರು ಸಕ್ಕರೆ, ಒಂದೊಂದು ತೊಲೆ ಏಲಕ್ಕಿ, ಲವಂಗ, ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿ, ತಾವರೆ ಕೇಸರಿ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಂದಮೇಲೆ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತಿನ್ನಬೇಕು. [ಬೆಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಲಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಹಿತ್ತಾಳೆ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ರುಚಿ ಕೆಡುತ್ತದಂತೆ]

ಇದು ಅಮೃತಪಡಿ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ. ಇದನ್ನು ಬಡವರೂ ಕೂಡ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆಯ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂತೆ. ದಿವಾಳಿಗೆ-ಅಲ್ಲ-ದೀಪಾವಳಿಗೆ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಕ್ಷ್ಯ ಎಂದು ನನಗೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವೆನ್ನುತ್ತೀರಿ ?

ಇತಿ,
ವಿಶಾಲು

[ಮಹಾರಾಯ್ತಿ! ನಿಮ್ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಿಂದು ಸುಖಪಡುವ ವರವನ್ನು ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಲಿ. ಸಂ]

ಒಮ್ಮೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿ
ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ ಉಜ್ವಲ ಪೆಯಿಂಟ್!

**ಮಾಲಿಮಾರ್
ಸುಪರ್‌ಲಾಕ್**

ಸಿಂಥೆಟಿಕ್ ಎನಾಂಯಲ್

ಇದೊಂದು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಣಗುವ, ಬಹಳವಾಗಿ
ಫಲಿತವಾಗುವ, ನಿಶ್ಚಿತ ಬಾಳಿಕೆಯಿರುವ, ಒಳಭಾಗಕ್ಕೂ, ಅಥವಾ
ಹೊರಭಾಗಕ್ಕೂ, ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಪೆಯಿಂಟ್‌ನಾಗಿದೆ.
ಇದನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ
ತೆರನಾದ ಜಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಬಿಡ ಬಳಿಯಬಹುದು, ಸ್ವಲ್ಪ
ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ "ಡಿಸ್" ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಹುದು.

39 ಪೆಂಟ್‌ಗಳು— ಒಂದರಿಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕಲಸ
ಬಹುದು / ಪೈಂಟ್ ಮತ್ತು / ಗ್ಯಾಲನಿನ ಟೆನ್ಸಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ
ಕಾಣೂ 5 ಗ್ಯಾಲನಿನ ಟೆನ್ಸಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

SPW 458

SHALIMAR PAINT, COLOUR & VARNISH CO., PRIVATE LTD.,
CALCUTTA • BOMBAY • MADRAS • NEW DELHI • KANPUR

VITOFERRIN

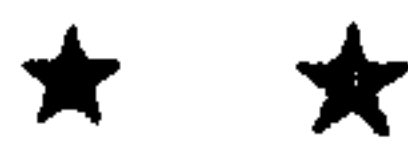
TRADE MARK

MYSORE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD. MALLSWARAM BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ “ಎ” “ಬಿ” ಮತ್ತು “ಡಿ” ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್ನುಗಳೂ, ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ, ಜೀನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾನ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾಡ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ

ತಯಾರಕರು :

ದಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಿಂಗ್

ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ - - - ಬೆಂಗಳೂರು 3